

Natura 2000 elővizsgálati dokumentáció (4064-12-ENVI EU Pilot eljárásban)

az erdőgazdálkodásra vonatkozóan a Dél-Bükk Erdőtervezési Körzetben erdőtervben megállapított előírásoknak a Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003), a Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN20001), a Hór-völgy és Déli-Bükk (HUBN20002), a Kisgyőri Ásottfa-tető-Csókás-völgy (HUBN20005), továbbá a Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (HUBN20007) Natura 2000 területre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és fajok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak értékeléséről.

1. Azonosító adatok

A tervet készítő szervezet, címe, vezető tervező neve, elérhetősége:

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága (továbbiakban: EI)
(3526 Miskolc, Blaskovics utca 24.), Bényei Sándor osztályvezető (+36-30-383-4964)

Az adatbeszerzésben közreműködő szervezet, címe, kapcsolattartó neve, elérhetősége:

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatóság (továbbiakban: NÉBIH)
(1023 Budapest, Frankel Leó út 42.-44.), Szolnyik Csaba főerdőtervező (+36-70-436-0376)

Az adatokat szolgáltató szervezet, címe, kapcsolattartó neve, elérhetősége:

Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 3304 Eger, Sándor u. 6. (továbbiakban: BNPI)
Schmotzer András kutatási szakreferens (+36-30-349-5701)

2. Az érintett Natura 2000 terület

Továbbiakban a 2.2. kivételével erdőtervezési körzet alatt a cím szerinti vizsgálati területet kell érteni.

2.1. Az erdőtervezési körzetben található, vizsgált Natura 2000 területek:

kódja	Natura 2000 terület neve	státusza	érintett terület (ha)	érintett NPI ¹
HUBN10003	Bükk-hegység és peremterületei	KMT	10943,13	Bükk NPI
HUBN20001	Bükk-fennsík és a Lök-völgy	KJTM	1010,57	Bükk NPI
HUBN20002	Hór-völgy és Déli-Bükk	KJTM	2165,95	Bükk NPI
HUBN20005	Kisgyőr Ásottfa-tető-Csókás-völgy	KJTM	1931,54	Bükk NPI
HUBN20007	Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy	KJTM	72,32	Bükk NPI

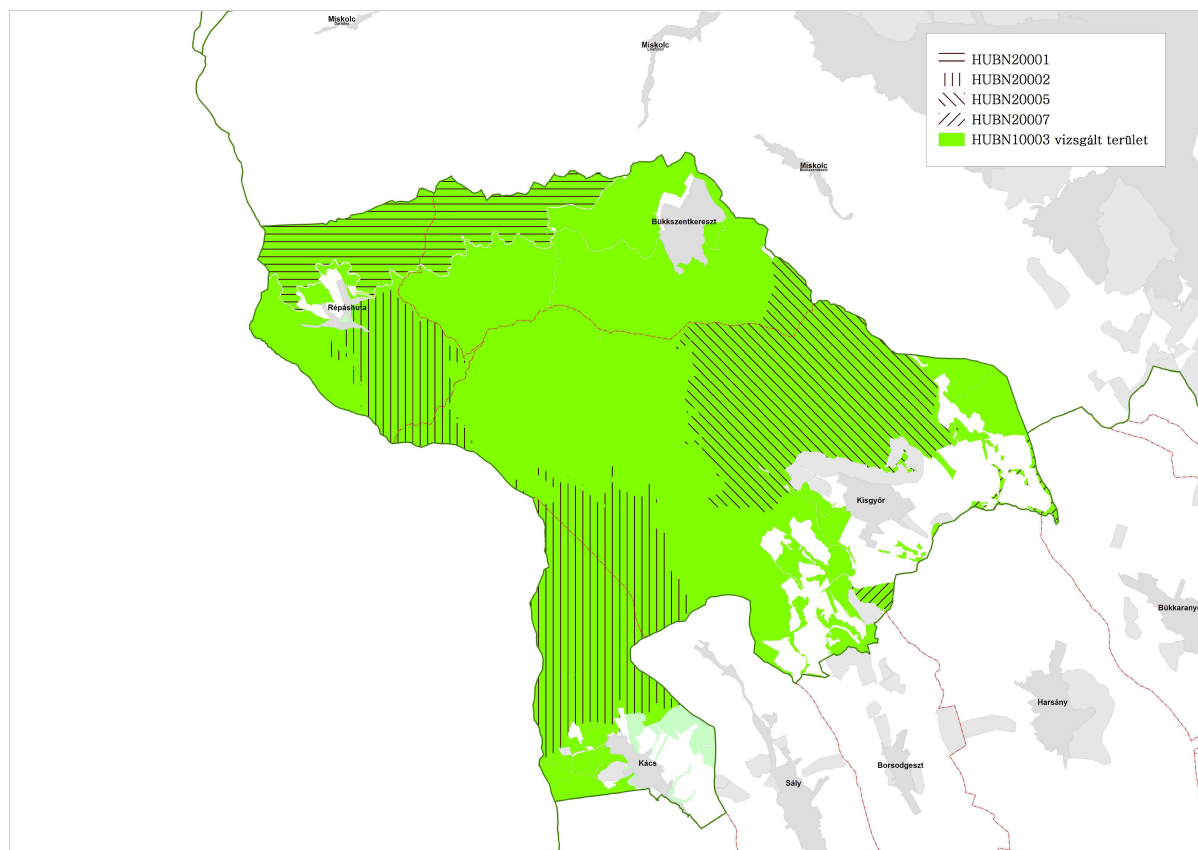
KMT: különleges madárvédelmi terület; érintett terület az Országos Erdőállomány Adattár (továbbiakban: Adattár) alapján

KJTM: különleges jelentőségű természetmegőrzési terület, mely átfedésben van a KMT site-tal; érintett terület az Adattár alapján

¹A 275/2004. Korm. rendelet mellékleteiben rögzített működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság.

Natura 2000 terület neve	site területe			site erdőtervezési körzetbe eső területe				
	teljes (ha)	ebből erdő		teljes (ha)	ebből			
		(ha)	%		erdőrészlet (ha)	%	egyéb részlet (ha)	%
Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003)	66207,67	56519,76	85,4	10943,13	10450,18	95,5	492,95	4,5
Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN20001)	14382,60	13631,37	93,8	1010,57	981,64	97,1	28,93	2,9
Hór-völgy és Déli-Bükk (HUBN20002)	5520,15	5355,99	97,0	2165,95	2073,98	95,8	91,97	4,2
Kisgyőr Ásottfa-tető-Csókás-völgy (HUBN20005)	2424,19	2227,32	91,9	1931,54	1870,25	96,8	61,29	3,2
Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (HUBN20007)	1000,89	713,87	71,3	72,32	70,41	97,4	1,91	2,6

+

1. térkép: A vizsgálati terület Natura 2000 érintettsége

2.2. Natura 2000 hálózatra sorolt erdő területe (a teljes körzetben) összesen:

Körzet teljes területe (ha)	Natura 2000 erdő, öt site területe (ha)	Arány (%)
11073,70	10943,13	98,8

A vizsgálati terület a HUBN10003 site teljes területének 17%-át, erdeinek 19%-át, a HUBN20001 site teljes területének 7%-át, erdeinek 7%-át, HUBN20002 site teljes területének 39%-át, erdeinek 40%-át, a HUBN20005 site teljes területének 80%-át, erdeinek 87%-át, a HUBN20007 site teljes területének 7%-át, erdeinek 10%-át érinti.

2.3. A közösségi jelentőségű jelölő élőhelytípusoknak, illetve jelölő fajoknak Natura 2000 területenként történő felsorolása a BNPI adatszolgáltatása és a SDF alapján

Az alábbi táblázatok az SDF jelenleg érvényes (normál betűtípus) és az Európai Bizottság 2011/484/EU határozatában előírtak szerint 2014-ben tervezett, de az Európai Környezetvédelmi Ügynökség honlapján még meg nem jelent frissítésének adatai (*dőlt betűtípus*) szerint készültek. Ez utóbbi adatok forrása a BNPI adatszolgáltatásában a jelölő fajok érintettségének vizsgálatáról szóló összefoglaló táblázat.

Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003), Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN20001), Hór-völgy és Déli-Bükk (HUBN20002), Kisgyőr Ásottfa-tető-Csókás-völgy (HUBN20005), valamint Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (HUBN20007) Natura 2000 területeken a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és azon fajok jegyzéke, melyek szignifikáns előfordulása az adott site-ban a SDF-ban dokumentált, illetve a BNPI adatszolgáltatása alapján igazolt:

2.3.1. Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

- HUBN20001 Bükk-fennsík és a Lök-völgy

EU kód	Megnevezése	Természetvédelmi helyzete (NPI adatszolgáltatás EI kiegészítés)		Erdőgazdálkodás általi érintettség
40A0	* Szubkontinentális peripannon cserjések	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6110	* Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (Alyso-Sedion albi)	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6190	Pannon sziklagyepek (Stipo-Festucetalia pallentis)	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6230	* Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6240	* Szubpannon sztyeppék	borítás (%)	0,05	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	borítás (%)	0,03	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6440	Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei	borítás (%)	0,02	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	borítás (%)	0,96	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6520	Hegyi kaszálórétek	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
7220	*Mésztufás források (Cratoneurion)	borítás (%)	0	Eldöntendő Kímélete szükséges a fakitermelés, közelítés során.
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
7230	Mészkedvelő üde láp- és sásrétek	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	

EU kód	Megnevezése	Természetvédelmi helyzete (NPI adatszolgáltatás EI kiegészítés)		Erdőgazdálko- dás általi érintettség
8150	Közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
8160	* Közép-Európa domb- és hegyvidéki mészkő-törmelék-lejtői	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	C	
		ált.értékelés	B	
8210	Mészkősziklás lejtők sziklanövényzettel	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
8310	Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok	borítás (%)	0	Eldöntendő Kímélete szükséges a fakitermelés, közelítés során.
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9110	Mészkerülő bükkösök	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9130	Szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum)	borítás (%)	78,23	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9150	A Cephalanthero-Fagion közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	borítás (%)	0,01	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9180	* Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői	borítás (%)	14,74	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
91E0	* Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	borítás (%)	0,14	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
91G0	* Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal	borítás (%)	2,88	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	C	
91H0	* Pannon molyhos tölgyesek Quercus pubescensszel	borítás (%)	0,03	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
91I0	* Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	borítás (%)	1,30	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	

- HUBN20002 Hór-völgy és Déli-Bükk

EU kód	Megnevezése	Természetvédelmi helyzete (NPI adatszolgáltatás EI kiegészítés)		Erdőgazdálko- dás általi érintettség
40A0	* Szubkontinentális peripannon cserjések	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6110	* Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (Alyso-Sedion albi)	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6190	Pannon sziklagyepek (Stipo-Festucetalia pallentis)	borítás (%)	0,03	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (Festuco- Brometalia)	borítás (%)	2,41	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6230	* Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein	borítás (%)	0,27	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
6240	* Szubpannon sztyeppék	borítás (%)	1,30	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	borítás (%)	0,29	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6440	Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei	borítás (%)	0,02	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórét (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	borítás (%)	4,06	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
8150	Közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
8210	Mészkösziklás lejtők sziklanövényzettel	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	

EU kód	Megnevezése	Természetvédelmi helyzete (NPI adatszolgáltatás EI kiegészítés)		Erdőgazdálko- dás általi érintettség
8310	Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok	borítás (%)	0	Eldöntendő. Kímélete szük- séges a fakitermelés, közelítés során.
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9110	Mészkerülő bükkösök	borítás (%)	0,04	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9130	Szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum)	borítás (%)	20,76	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9150	A Cephalanthero-Fagion közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	borítás (%)	0,02	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9180	* Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői	borítás (%)	3,65	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
91E0	* Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	borítás (%)	0,04	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
91G0	* Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal	borítás (%)	17,63	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
91H0	* Pannon molyhos tölgyesek Quercus pubescensszel	borítás (%)	4,64	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
91I0	* Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)	borítás (%)	0,02	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	borítás (%)	39,64	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	

• HUBN20005 Kisgyőri Ásottfa-tető-Csókás-völgy

EU kód	Megnevezése	Természetvédelmi helyzete (NPI adatszolgáltatás EI kiegészítés)		Erdőgazdálko- dás általi érintettség
40A0	* Szubkontinentális peripannon cserjések	borítás (%)	1,78	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
6190	Pannon sziklagyepek (Stipo-Festucetalia pallentis)	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco- Brometalia</i>)	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	C	
		ált.értékelés	B	
6240	* Szubpannon sztyeppék	borítás (%)	7,02	Érintett
		megőrzöttség	A	
		ált.értékelés	A	
6250	* Síksági pannon löszgyepek	borítás (%)	0,004	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	n.a.	
		ált. értékelés	n.a.	
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskörös szegélytársulásai	borítás (%)	0,02	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
6440	Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei	borítás (%)	0,02	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórét (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	borítás (%)	1,10	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
8310	Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok	borítás (%)	0	Eldöntendő. Kímélete szük- sleges a fakitermelés, közéltés során.
		megőrzöttség	A	
		ált.értékelés	B	
9110	Mészkerülő bükkösök	borítás (%)	0,14	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	C	
9130	Szubmontán és montán bükkösök (Asperulo- Fagetum)	borítás (%)	15,99	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
9150	A Cephalanthero-Fagion közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	borítás (%)	0,25	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	

EU kód	Megnevezése	Természetvédelmi helyzete (NPI adatszolgáltatás EI kiegészítés)		Erdőgazdálko- dás általi érintettség
9180	* Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői	borítás (%)	6,50	Érintett
		megőrzöttség	A	
		ált.értékelés	A	
91E0	* Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	borítás (%)	0	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
91G0	* Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal	borítás (%)	22,85	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
91H0	* Pannon molyhos tölgyesek Quercus pubescensszel	borítás (%)	18,22	Érintett
		megőrzöttség	A	
		ált.értékelés	B	
91I0	* Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)	borítás (%)	0,14	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	borítás (%)	21,51	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	

• HUBN20007 Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy

EU kód	Megnevezése	Természetvédelmi helyzete (NPI adatszolgáltatás EI kiegészítés)		Erdőgazdálko- dás általi érintettség
40A0	* Szubkontinentális peripannon cserjések	borítás (%)	13,47	Érintett
		megőrzöttség	C	
		ált.értékelés	C	
6210	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (Festuco-Brometalia)	borítás (%)	0,23	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6230	* Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein	borítás (%)	2,91	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
6240	* Szubpannon sztyeppék	borítás (%)	2,01	Érintett
		megőrzöttség	B	
		ált.értékelés	B	
6410	Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae)	borítás (%)	0,20	Nem érintett Tervezett tevékenység nem érinti az élőhelyet
		megőrzöttség	n.a.	
		ált. értékelés	n.a.	
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	borítás (%)	0,14	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		megőrzöttség	C	
		ált.értékelés	C	
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	borítás (%)	5,76	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
91E0	* Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas köris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	borítás (%)	3,28	Érintett
		megőrzöttség	C	
		ált.értékelés	C	
91G0	* Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal	borítás (%)	3,56	Érintett
		megőrzöttség	C	
		ált.értékelés	C	
91H0	* Pannon molyhos tölgyesek Quercus pubescensszel	borítás (%),	0,15	Érintett
		megőrzöttség	n.a.	
		ált.értékelés	n.a.	
91I0	* Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)	borítás (%)	6,50	Érintett
		megőrzöttség	C	
		ált.értékelés	C	
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	borítás (%)	9,86	Érintett
		megőrzöttség	C	
		ált.értékelés	C	

*A kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok *-al jelezve.*

n.a.: nincs adat

A jelölő élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére vonatkozó kódok jelentése:

Megőrzöttség	A	kiváló
	B	jó
	C	átlagos
Általános értékelés	A	kiváló
	B	jó
	C	átlagos

2.3.2. Jelölő fajok jegyzéke

- HUBN10003 Bükk hegység és peremterületei

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
jégmadár	Alcedo atthis	állomány nagyság	C	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat.
		ált.értékelés	B	
parlagi sas	Aquila heliaca	állomány nagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
békászó sas	Aquila pomarina	állomány nagyság	A	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat
		ált.értékelés	B	
császármadár	Bonasa bonasia	állomány nagyság	A	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat
		ált.értékelés	C	
uhu	Bubo bubo	állomány nagyság	A	Nem érintett. Nem zárt erdőkben fészkel.
		ált.értékelés	B	
európai lappantyú	Caprimulgus europaeus	állomány nagyság	B	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat
		ált.értékelés	B	
fehér gólya	Ciconia ciconia	állomány nagyság	C	Nem érintett. Nem zárt erdőkben fészkel.
		ált.értékelés	B	
fekete gólya	Ciconia nigra	állomány nagyság	C	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat
		ált.értékelés	B	
kígyászölyv	Circaetus gallicus	állomány nagyság	A	Érintett
		ált.értékelés	B	
kék galamb	Columba oenas	állomány nagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
haris	Crex crex	állomány nagyság	C	Nem érintett. Nem zárt erdőkben fészkel.
		ált.értékelés	B	
fehérhátú fakopáncs	Dendrocopos leucotos	állomány nagyság	A	Érintett
		ált.értékelés	B	
közép fakopáncs	Dendrocopos medius	állomány nagyság	A	Érintett
		ált.értékelés	B	
balkáni fakopáncs	Dendrocopos syriacus	állomány nagyság	C	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat
		ált.értékelés	B	
fekete harkály	Dryocopus martius	állomány nagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
bajszos sármány	Emberiza cia	állomány nagyság	B	Nem érintett. Nem zárt erdőkben fészkel.
		ált.értékelés	B	
vándorsólyom	Falco peregrinus	állomány nagyság	A	Nem érintett. Nem zárt erdőkben fészkel.
		ált.értékelés	B	

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
		állomány nagyság	B	
örvös légykapó	Ficedula albicollis	ált.értékelés	B	Érintett
kis légykapó	Ficedula parva	állomány nagyság	B	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat
		ált.értékelés	B	
töviszúró gébics	Lanius collurio	állomány nagyság	C	Nem érintett. Nem zárt erdőben fészkel.
		ált.értékelés	B	
erdei pacsirta	Lullula arborea	állomány nagyság	B	Nem érintett. Nem zárt erdőben fészkel.
		ált.értékelés	B	
hegyi billegető	Motacilla cinerea	állomány nagyság	B	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat
		ált.értékelés	B	
füleskuvik	Otus scops	állomány nagyság	C	Nem érintett. Nem zárt erdőben fészkel.
		ált.értékelés	B	
darázsölyv	Pernis apivorus	állomány nagyság	B	Nem érintett. A vizsgált területen nincs aktuális fészkelési adat
		ált.értékelés	B	
hamvas küllő	Picus canus	állomány nagyság	B	Nem érintett. Nem zárt erdőben fészkel.
		ált.értékelés	B	
uráli bagoly	Strix uralensis	állomány nagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
karvalyposzáta	Sylvia nisoria	állomány nagyság	C	Nem érintett. Nem zárt erdőben fészkel.
		ált.értékelés	B	

- HUBN20001 Bükk-fennsík és a Lök-völgy

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
zöld koboldmoha	<i>Buxbaumia viridis</i>	állomány nagyság	A	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
rigópohár (Boldogasszony papucs)	<i>Cypripedium calceolus</i>	állomány nagyság	A	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
zöld seprőmoha	<i>Dicranum viride</i>	állomány nagyság	A	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	C	
piros kígyószisz	<i>Echium russicum</i>	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
*magyarföldi husáng	<i>Ferula sadleriana</i>	állomány nagyság	B	Nem érintett. Nem erdőben él.
		ált.értékelés	B	
sziklai illatosmoha	<i>Mannia triandra</i>	állomány nagyság	A	Nem érintett. Nem erdőben él.
		ált.értékelés	B	
leánykökörccsin	<i>Pulsatilla grandis</i>	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
Janka-tarsóka	<i>Thlaspi jankae</i>	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
* csíkos medvelepke	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
Gebhardt-vakfutrinka	<i>Duvalius gebhardtii</i>	állomány nagyság	A	Nem érintett. Nem erdőben él.
		ált.értékelés	B	

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
szarvasbogar	Lucanus cervus	állománynagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
* havasi cincér	Rosalia alpina	állománynagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
tornai patakcsiga	Sadleriana pannonica	állománynagyság	A	Nem érintett. Nem erdőkben él.
		ált.értékelés	B	
eurázsiai rétisáska	Stenobothrus eurasius	állománynagyság	C	Nem érintett. Nem erdőkben él.
		ált.értékelés	B	
hosszúfogú törpecsiga	Vertigo angustior	állománynagyság	C	Nem érintett. Nem erdőkben él.
		ált.értékelés	B	
Petényi-márna	Barbus meridionalis	állománynagyság	C	Nem érintett. Nem erdőkben él.
		ált.értékelés	B	
hiúz	Lynx lynx	állománynagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
piszedenevér	Barbastella barbastellus	állománynagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
hosszúszárnyú denevér	Miniopterus schreibersi	állománynagyság	A	Érintett
		ált.értékelés	B	
nagyfülű denevér	Myotis bechsteinii	állománynagyság	C	Érintett
		ált.értékelés	B	
hegyesorrú denevér	Myotis blythii	állománynagyság	C	Nem érintett. Nem zárt erdőkben él.
		ált.értékelés	B	
tavi denevér	Myotis dasycneme	állománynagyság	C	Érintett
		ált.értékelés	B	
közönséges denevér	Myotis myotis	állománynagyság	A	Nem érintett. Nem zárt erdőkben él.
		ált.értékelés	B	
kereknerygű patkósdenevér	Rhinolophus euryale	állománynagyság	A	Érintett
		ált.értékelés	B	
nagy patkósdenevér	Rhinolophus ferrumequinum	állománynagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
kis patkósdenevér	Rhinolophus hipposideros	állománynagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	

- HUBN20002 Hór-völgy és Déli-Bükk

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
rigópohár (Boldogasszony papucs)	Cypripedium calceolus	állomány nagyság	A	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
piros kígyószisz	Echium russicum	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
zöld seprőmoha	Dicranum viridae	állomány nagyság	B	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
leánykökőrcsin	Pulsatilla grandis	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
Janka-tarsóka	Thlaspi jankae	állomány nagyság	C	Érintett
		ált.értékelés	B	
* csíkos medvelepke	Callimorpha quadripunctaria	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
nagy hőscincér	Cerambyx cerdo	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
díszes tarkalepke	Euphydryas maturna	állomány nagyság	B	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
szarvasbogár	Lucanus cervus	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
* havasi cincér	Rosalia alpina	állomány nagyság	B	Érintett
		ált.értékelés	B	
Anker-araszoló	Erannis ankeraria	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
álolaszsáska	Paracaloptenus caloptenoides	állománynagyság	C	Nem érintett. Nem erdőben él.
		ált.értékelés	B	
Magyar tavaszi-fésűsbagoly	Dioszeghyana schmidtii	állománynagyság	B	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
hiúz	Lynx lynx	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
piszdedenevér	Barbastella barbastellus	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
nagyfülű denevér	Myotis bechsteinii	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
hegyesorrú denevér	Myotis blythii	állománynagyság	n.a.	Nem érintett. Nem zárt erdőben él.
		ált.értékelés	n.a.	
tavi denevér	Myotis dasycneme	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
közönséges denevér	Myotis myotis	állománynagyság	n.a.	Nem érintett. Nem zárt erdőben él.
		ált.értékelés	n.a.	
kereknerygű patkósdenevér	Rhinolophus euryale	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
nagy patkósdenevér	Rhinolophus ferrumequinum	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
kis patkósdenevér	Rhinolophus hipposideros	állománynagyság	C	Érintett
		ált.értékelés	B	

- HUBN20005 Kisgyőri Ásottfa-tető-Csókás-völgy

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
piros kígyószisz	Echium russicum	állomány nagyság	B	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
leánykökörcsin	Pulsatilla grandis	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
Janka-tarsóka	Thlaspi jankae	állomány nagyság	C	Érintett
		ált.értékelés	B	
nagy hőscincér	Cerambyx cerdo	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
Anker-araszoló	Erannis ankeraria	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
díszes tarkalepke	Euphydryas maturna	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	C	
szarvasbogár	Lucanus cervus	állomány nagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
* havasi cincér	Rosalia alpina	állomány nagyság	C	Érintett
		ált.értékelés	C	
piszedenevér	Barbastella barbastellus	állomány nagyság	C	Érintett
		ált.értékelés	B	
hosszúszárnyú denevér	Miniopterus schreibersi	állomány nagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
nagyfülű denevér	Myotis bechsteinii	állomány nagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
hegyesorru denevér	Myotis blythii	állomány nagyság	n.a.	Nem érintett. Nem zárt erdőkből él.
		ált.értékelés	n.a.	
közönséges denevér	Myotis myotis	állomány nagyság	C	Nem érintett. Nem zárt erdőkből él.
		ált.értékelés	B	

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
kerekszemű patkósdenevér	<i>Rhinolophus euryale</i>	állomány nagyság	n.a.	Érintett.
		ált.értékelés	n.a.	
nagy patkósdenevér	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	állomány nagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
kis patkósdenevér	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	állomány nagyság	C	Érintett
		ált.értékelés	B	

- HUBN20007 Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy

Magyar név	Tudományos név	Természetvédelmi helyzete		Erdőgazdálkodás általi érintettség
piros kígyószisz	<i>Echium russicum</i>	állománynagyság	B	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
leánykökörcsin	<i>Pulsatilla grandis</i>	állománynagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
Janka-tarsóka	<i>Thlaspi jankae</i>	állománynagyság	C	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>	állománynagyság	n.a.	Nem érintett. A vizsgált területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	n.a.	
szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>	állománynagyság	C	Nem érintett. Terv szerinti tevékenységgel érintett területen nincs előfordulási adat
		ált.értékelés	B	
díszes légivadász	<i>Coenagrion ornatum</i>	állománynagyság	C	Nem érintett. Nem erdőkben él.
		ált.értékelés	B	
lápi szitakötő	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	állománynagyság	C	Nem érintett. Nem erdőkben él.
		ált.értékelés	B	
piszedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteinii</i>	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	
közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>	állománynagyság	n.a.	Nem érintett. Nem zárt erdőkben él.
		ált.értékelés	n.a.	
kerekenyergű patkósdenevér	<i>Rhinolophus euryale</i>	állománynagyság	n.a.	Érintett.
		ált.értékelés	n.a.	
kis patkósdenevér	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	állománynagyság	n.a.	Érintett
		ált.értékelés	n.a.	

A kiemelt közösségi jelentőségű fajok *-al jelezve., n.a.: nincs adat

A jelölő fajok természetvédelmi helyzetére vonatkozó kódok jelentése:

Állománynagyság	A	100 ≥ p > 15%
	B	15 ≥ p > 2%
	C	2 ≥ p > 0%
Általános értékelés	A	kiváló
	B	jó
	C	átlagos

2.3.3. Az adatszolgáltatásba bevont szervek, személyek felsorolása, az általuk adott dokumentumok felsorolása, hivatkozása, megtett intézkedések.

Felhasznált alapidokumentumok:

- Szakmai háttéranyag a hazai Natura 2000 területek kijelölésének alapjául szolgáló erdei élőhelytípusok kezelési irányelveinek meghatározásához
Összeállította: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
Természetvédelmi Szakállamtitkárság, Budapest 2010.
- Véleményezték: Nemzeti Park Igazgatóságok
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségek
Erdőrezervátum Bizottság tagjai
Natura 2000 Tanácsadó Testület
Független Szakértők
- Körzeti erdőterv elővizsgálati dokumentációjának tartalmi követelményei, segédlet (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatóság (NÉBIH), Budapest 2012.)
- Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon (szerk.: Haraszthy László, Pro Vértességi Közalapítvány Csákvár 2014.)
- Fajmegőrzési tervek (www.termeszetvedelem.hu): Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*), hiúz (*Linx linx*), zöld koboldmoha (*Buxbaumia viridis*), zöld seprőmoha (*Dicranum viride*), rigópohár (*Cypripedium calceolus*), magyarföldi husáng (*Ferula sadleriana*)
- *site SDF* (natura2000.eea.europa.eu)

Alkalmazott jogszabályok:

- Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet. (továbbiakban: Korm. rendelet)
- Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földterületekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet
- Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény. (továbbiakban: Evt., hatályos: 2009. július 10.)
- Az Evt. végrehajtásáról szóló 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet (továbbiakban: Vhr.).
- Az természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.).

A BNPI által végzett adatszolgáltatások ügyiratok szerint:

- 148/2/2006.: erdőterv készítésre vonatkozó irányelvek, erdőrészlet szintű javaslatok
- 183/2/2009.: erdőterv készítésre vonatkozó irányelvek, erdőrészlet szintű javaslatok
- 198/2010. és 198/11/2010.: az Evt. 113. § (15) alapján lefolytatott Natura 2000 felülvizsgálat során biotikai adatok és Natura javaslatok
- I-108/9/2014.: jelen elővizsgálat során vegetáció (élőhelytípus) adatok
- I-108/11/2014.: jelen elővizsgálat során biotikai adatok és erdőrészlet szintű Natura javaslatok
- I-108/13/2014.: jelen elővizsgálat során kiegészítő tájékoztató

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatóság intézkedései:

- 04.4/289-5/2014.: az elővizsgálat elrendelése
- 04.4/289-11/2014.: adatkérés BNPI-től
- 04.4/289-13/2014.: az elővizsgálati terület lehatárolása
- 04.4/289-16/2014.: munkaértekezlet összehívása, lebonyolítása
- 04.4/289-26/2014.: adatkiegészítés kérés BNPI-től

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága (Igazgatóság) intézkedései:

- A körzeti erdőterv elkészítése, az erdőgazdálkodás adatainak gyűjtése, a változások átvezetése az Országos Erdőállomány Adattárban (továbbiakban: Adattár).
- A BNPI közreműködésével - az Evt. 113. § (15) alapján lefolytatott Natura 2000 felülvizsgálat során - hatásvizsgálati dokumentációk elkészítése.
- A természetvédelmi hatóság (ÉMIKTVF), mint szakhatóság közreműködésével üzemtervtől eltérő tevékenység engedélyezése, illetve 2009. július 10. után - az Evt. 40. § (2) és (3) bekezdés szerint eljárva - erdőterv módosítása.

A Natura 2000 területek elővizsgálatára vonatkozó adatok döntő részét a BNPI bocsátotta az erdészeti hatóság rendelkezésére, melyre három lépésben került sor. A körzeti erdőterv készítésekor a BNPI megadta az erdőtervezési körzetet érintő védett és fokozottan védett területekre és fajokra (egyúttal Natura 2000 jelölő élőhelyekre és fajokra) a tervezés azon irányelveit, amelyek a védett területek és fajok természetvédelmi helyzetének megőrzése és javítása érdekében szükségesek. Ezen túlmenően a BNPI erdőrészlet szinten előírás és korlátozás javaslatokat tett, továbbá részt vett az érintetlenül hagyandó részterületek terepi kijelölésében. Az erdőtervi tárgyalásokon minden erdőrészlet tervezett rendeltetése, fakitermelési (és sürgősségi), valamint erdősítési előírása, továbbá a tervbe beépítésre került korlátozás a BNPI képviselőjével és az erdőgazdálkodóval is egyeztetésre került. További adatszolgáltatásra került sor 2010-ben az erdőterv Evt. 113. § (15) bekezdése szerinti, nem védett Natura 2000 területekre lefolytatott felülvizsgálata során, ami alapján a szükséges előírások, korlátozások a tervben rögzítésre (előírásra) kerültek. A mostani eljárás keretében a BNPI megadta az érintett Natura 2000 területek kijelölésének alapjául szolgáló jelölő élőhelyek és fajok legfrissebb biotikai adatait, a Natura célok eléréséhez irányelveket fogalmazott meg és javaslatokat tett.

Jelen Natura 2000 elővizsgálati dokumentáció elkészítésére, vagyis az erdőterv szerinti erdőgazdálkodási tevékenység jelölő fajokra és élőhely típusokra gyakorolt hatásainak vizsgálatára, az összegyűjtött adatok szerint felülvizsgált és módosításra kerülő erdőtervi előírások alapján, az Európai Bizottság 4064-12-ENVI EU pilot eljárás keretében került sor a NÉBIH utasítására. Az elővizsgálat során minden érintett erdőrészlet fakitermelési és erdősítési terv előírása felülvizsgálatra került, azok módosítását a SDF, a korábbi (2010-es) és a mostani Natura 2000 javaslatok, a fentebb felsorolt alapidokumentumok, valamint a jogszabályok rendelkezései határozzák meg. A jelölő fajok és élőhelyek adatai, kedvező természetvédelmi helyzetük megőrzése, javítása érdekében szükséges erdőtervi előírások, munkákra vonatkozó korlátozások az adott erdőrészlet erdőrészlet-lapján a tervezési adatok között, illetve a megjegyzés rovatban kerültek, illetve - a vizsgálat alapján végzett tervmódosítás után - kerülnek rögzítésre.

3. A körzeti erdőterv

3.1. A körzeti erdőterv bemutatása, céljának meghatározása

A vonatkozó (vizsgált) tervek jóváhagyására Északerdő Zrt. Répáshutai Erdészeti Igazgatóság 63572/44/2007. és Délbükki Erdészeti Igazgatóság XXIV/1131/1/2010., illetve Répáshutai erdészeti tervezési körzet 63572/54/2007. és Mocsolyási erdészeti tervezési körzet XXIV/1131/24/2010. számokon került sor. A vizsgált terület a Dél-Bükki Erdőtervezési Körzetben, Bükkszentkereszt, Kács, Kisgyőr és Répáshuta település határában található és 10 943 ha erdőtervezett területet érint. Ebből 493 ha a faállománnyal nem borított, ún. egyéb részlet, melyekre az Adattár nem tartalmaz természetességi állapotra, rendeltetésre és üzem módra vonatkozó adatokat, erdősítési előírásokat és fakitermelési lehetőségeket. Az erdősültség az országos átlag többszöröse (95%). Az erdők természetességi állapota a magyarországi erdőknél sokkal jobb, különösen a fafajösszetétel kedvező (faültetvények hiánya, akác kultúrerdő alig 2%-ban van jelen). Jelentős hányaduk őshonos fafajokból álló természet szerű (54%) és származék (37%) erdő, további 2% az emberi beavatkozás nyomán jelentősen átalakult, ún. átmeneti erdő. Bár a károsítások és a szerkezet-átalakítások következtében csökkenő kiterjedésben (jelenleg 5%), de még természetvédelmi szempontból értékes (regenerálható) élőhelyeket foglalnak el ugyanakkor a fenyes kultúrerdők, melyek termőhelyi adottságok figyelembe vételével, őshonos fafajra történő átalakítása az erdőterv egyik fontos célkitűzése.

A körzetben igen magas (88%-os) a védelmi elsődleges rendeltetésű erdők aránya, melyek zöme természetvédelmi (83%) és talajvédelmi (4%), de ezen kívül honvédelmi rendeltetésű erdő (1%) is előfordul. A természetvédelmi elsődleges rendeltetés a védett természeti területeken fekvő erdőrészletekre lett (az Evt. 24. § (2) bekezdés a) pontja szerint) megállapítva, a védelmi célok érvényesülése, az életközösség védelme érdekében. A talajvédelem a termőhelyi adottságok alapján került megállapításra, a sekély, illetve meredek, erózió veszélynek kitett talaj védelmére (Evt. 24. § (2) bekezdés b) pontja). Ezek a rendeltetések teljes összhangban vannak a Natura 2000 célokkal, hiszen a kijelölés alapjául szolgáló jelölő élőhelyeken az erdőállapot (teljes életközösség) fennmaradását, a természeti folyamatok érvényesülését ezzel a jelölő fajok populációjának stabilitását segítik. A honvédelmi rendeltetés a honvédség vagyonkezelésben lévő erdőkre került megállapításra, ahol az erdőterv szerinti legfontosabb cél – összhangban a Natura 2000 célokkal – az erdők természetes változatosságának, stabil állományainak megőrzése, felújítása.

A közösségi és kiemelt közösségi jelentőségű jelölő erdei élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése céljából az erdőterület a Natura 2000 hálózat részeként is kijelölésre és a jogi jelleg az Adattárba bejegyzésre került. A jelölő fajok és élőhelyek védelmét, természetvédelmi helyzetének megőrzését (esetenként javulását) – együttesen a Natura 2000 célok érvényesülését – szolgálják a tervben található, a védett területek és élőlények érdekében tett előírások, korlátozások. Az ismert madárfészkek környezetében a védőzónák kijelölése a BNPI adatszolgáltatása alapján a korábbi években már megtörtént. A következő erdőtervezés során - az Evt. 24. § (5) bekezdése értelmében - felül kell vizsgálni az összes erdőrészlet rendeltetését és dönteni arról, hogy a Natura 2000 elsődleges, vagy további rendeltetesként jelenjen meg az erdőtervben. A jelenleg érvényes körzeti erdőtervek elkészítésére és jóváhagyására a korábbi jogszabályi környezetben került sor. Az Evt. 113. § (7) bekezdés értelmében a 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet 2. számú melléklete szerint 2017-ben elvégzendő következő erdőtervezés alkalmával felül kell vizsgálni az összes erdőrészlet üzem módját. Az alábbi jellemzés a mostani állapotot tükrözi.

A vágásos üzem módban kezelt erdők 8700 ha (83%) természetességének javítására kiemelt hangsúlyt fektetett a körzeti erdőterv. A véghasználatok tervezésekor a törvényi előírásoknak megfelelően előtérbe került a fokozatos felújítóvágás és a szálalóvágás alkalmazása, így a véghasználatok módja 88%-ban ilyen, míg alig 12%-ban tarvágás (lásd 3.2. fejezet). Ebből következően a természetes mag eredetű felújítások aránya az erdőtervben meghatározó, illetve természetes mag felújításra alkalmas állományokban kizárólagos. A természetvédelmi, egyben a Natura célok teljesülése érdekében a természetes felújításokban az őshonos elegyfajok kímélete, illetve a mesterséges erdősítésekben az elegyítés a felújítások célállományának megválasztásakor fontos szerepet kapott. A korábbi évtizedek hibás gazdálkodásának következtében esetenként elegyszegény állományokban a nevelővágások tervezésekor ennek korrigálása, az elegyesség fokozása fontos cél, amely lehetővé teszi a jobb természetességű állományok létrehozását. Az erdőrészletek részterületére tervezett fakitermelések helyének lehatárolására minden esetben a BNPI közreműködésével került sor, amit az éves tevékenységek bejelentésének vizsgálatakor ismételt kontroll, pontosítás követ (lásd. 3.3. fejezet).

Szálaló üzem módú erdőgazdálkodás 50 ha-on (0,5%), kísérleti jelleggel található a tervben vegyes korú, elegyes faállománnyal borított, változatos szerkezetű erdőkben, főként az erdőrezervátumok védőzónájában.

Átalakító üzem mód 15 ha-on került megállapításra egy erdőrészletben, amelyben hosszútávon a szálaló üzem módban történő gazdálkodásnak lehetőségei adóttak, de az erdő faállomány-viszonyai, szerkezete a szálaló üzem módba sorolást még nem teszik lehetővé.

Faanyagtermelést nem szolgáló üzem mód 1700 ha-on (16%) szerepel a tervben főként a molyhostölgyes bokorerdők (Ceraso-Quercetum pubescentis), a hársas törmeléklejtő-erdőkre (Mercuriali-Tilietum), a társulástaniilag pontosan be nem sorolható sziklaerdők minden állományára és a szurdokerdők. Ez az üzem mód került megállapításra ott is, ahol a fakitermelés egyéb természetvédelmi szempontból nem kívánatos (fokozottan védett), a teljes háborítatlanság biztosítása érdekében az érintett két erdőrezervátum magterületére, illetve kisebb területek esetében, ahol az állomány- és terepviszonyok, továbbá a feltártság (utak) hiánya miatt haszonvétel a jövőben sem végezhető gazdaságosan.

A fentiekkel összhangban az erdők rendeltetésének, a védelmi célok érvényesülése érdekében igen magas (összes erdőre 88%) az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozásával érintett terület aránya.

Az érvényes erdőterv vonatkozó adatai a vizsgált Natura 2000 erdőterületeken:

Elsődleges rendeltetések:

Az elsődleges rendeltetés területi aránya (%)	
Rendeltetés	Érvényes erdőterv szerint
Védelmi	87,8
Gazdasági	12,1
Közföléti	0,1

Üzem módok:

Üzem módok területi aránya (%)	
Üzem mód	Érvényes erdőterv szerint
Vágásos	83,4
Szálaló	0,5
Faanyagtermelést nem szolgáló	16,0
Átalakító	0,1

Korlátozások:

Korlátozások területi aránya üzemmódonként (%)			
Üzem mód	Érvényes erdőterv szerint		
	Korlátozás		
	Nincs	Részleges	Teljes
Vágásos	11,9	71,5	
Szálaló		0,5	
Faanyagtermelést nem szolgáló			16,0
Átalakító		0,1	

Az erdőterv legfontosabb célja:

Az Evt. alapelvei szerint a védelmi (ezzel a Natura 2000) és a közjóléti céloknak is megfelelő, a tartamos haszonvételek feltételeinek vizsgálatán, az ún. hozamszabályozás eredményein alapuló fenntartható erdőgazdálkodás feltételeit biztosítani, összhangot teremtve az erdő fenntartásához fűződő közérdek és az erdőgazdálkodással kapcsolatos egyéb érdekek érvényesülése között olyan módon, hogy minden beavatkozás tervezésekor - a jogszabályi előírásoknak megfelelően – elsődleges szempont a védett értékek védelme a haszonvételek csak alárendelten jelenhetnek meg.

3.2. A körzeti erdőterv térbeli kiterjedése és a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységek által okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása.

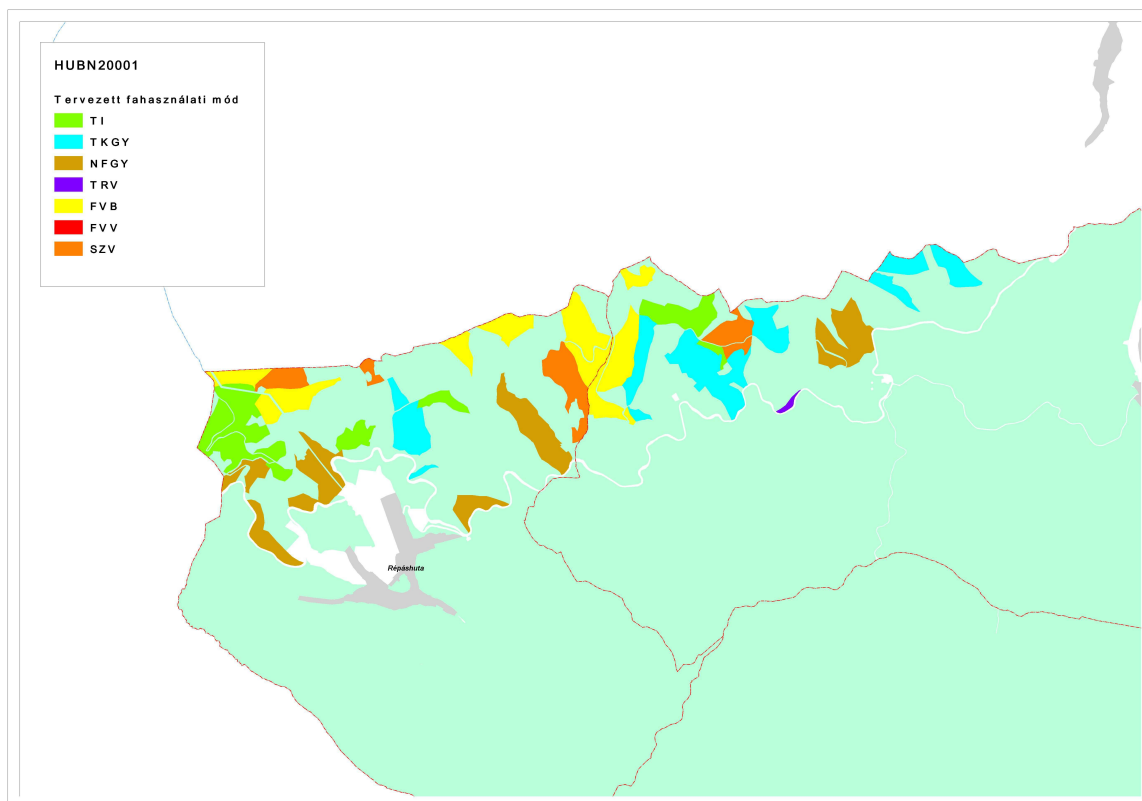
A hatások vizsgálatakor fontos tudni, hogy Magyarországon a tervezés és adatgyűjtés (feldolgozás), egyúttal az erdőgazdálkodás alapegysége az erdőrésztlet (Evt. 16.§ (6) bekezdés). Az erdőrésztletek kialakítása a védett értékek (élőhelyek és fajok) figyelembe vételével úgy történt a tervezés során, hogy a fakitermelési tevékenységgel leginkább veszélyeztetett, érzékeny területek - a védelmi céloknak megfelelően - leválasztásra kerültek, így ott nincs fakitermelési lehetőség a tervben, illetve csak az erdő stabil fennmaradását segítő állománynevelési, vagy egészségügyi beavatkozás.

A körzeti erdőterv a különleges madárvédelmi terület erdeinek 18%-át, míg a négy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület erdeinek 23%-át érinti úgy, hogy azok túlnyomó részére nincs külön előírás, fakitermelési lehetőség. A terület mintegy 1,5%-át érinti kizárólag erdőfelújítási tevékenység.

Az alábbi térképek az adott erdőrésztletek teljes területét mutatják, annak ellenére, hogy állománynevelés olykor, egészségügyi termelés és véghasználat pedig (néhány tarvágás kivételével) gyakorlatilag sohasem a teljes erdőrésztletet érinti. A fakitermeléssel érintetlen helyek elhatárolásakor a termőhelyi tényezők (élőhelyek, fajok védelme) és az állományjellemzők (újulat állapota), valamint véghasználatnál az ún. összevágások elkerülése (folyamatban lévő felújítási területek szétaprózása a Tvt.-nek megfelelően) a legfontosabb szempont. Az ún. végvágások (amikor a következő tervciklusban sem lesz már további felújítótávágás) esetében is érintetlen hagyásfa csoportok, esetenként állományrészek lettek kijelölve, amelyek tovább növelik az élőhelyek változatosságát.

Fokozatos felújítógátások és szálalóvágások elszámolásakor, hatásuk elemzésekor az ún. redukált területet használjuk, mely (leegyszerűsítve) a kitermelt fatérfogat munkával érintett fafajsortok összes élőfakészletéhez viszonyított arányának és az erdőrézlet területének szorzataként áll elő.

Fahasználatok megoszlása a HUBN20001 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen:

2. térkép: HUBN20001 Bükk-fennsík és a Lök-völgy (291) Natura 2000 területen a fahasználattal érintett erdőrézletek megoszlása (teljes erdőrézlet és nem az érintett részterületek)

Natura 2000 terület		fakitermelés területe (ha)						
		érintett					redukált	
megnevezése	erdőterülete (ha)	EÜ	TI	TKGY	NFGY	TRV	FF	SZV
Bükk-fennsík és a Lök-völgy	982	34	61	103	67	1	19	4

Rövidítések: EÜ - egészségügyi, TI - tisztítás; TKGY - törzskiválasztó gyérítés; NFGY - növedékfokozó gyérítés; TRV - tarvágás; FF - fokozatos felújítógátás (bontógátás, FVB és végvágás, FVV); SZV - szálalóvágás

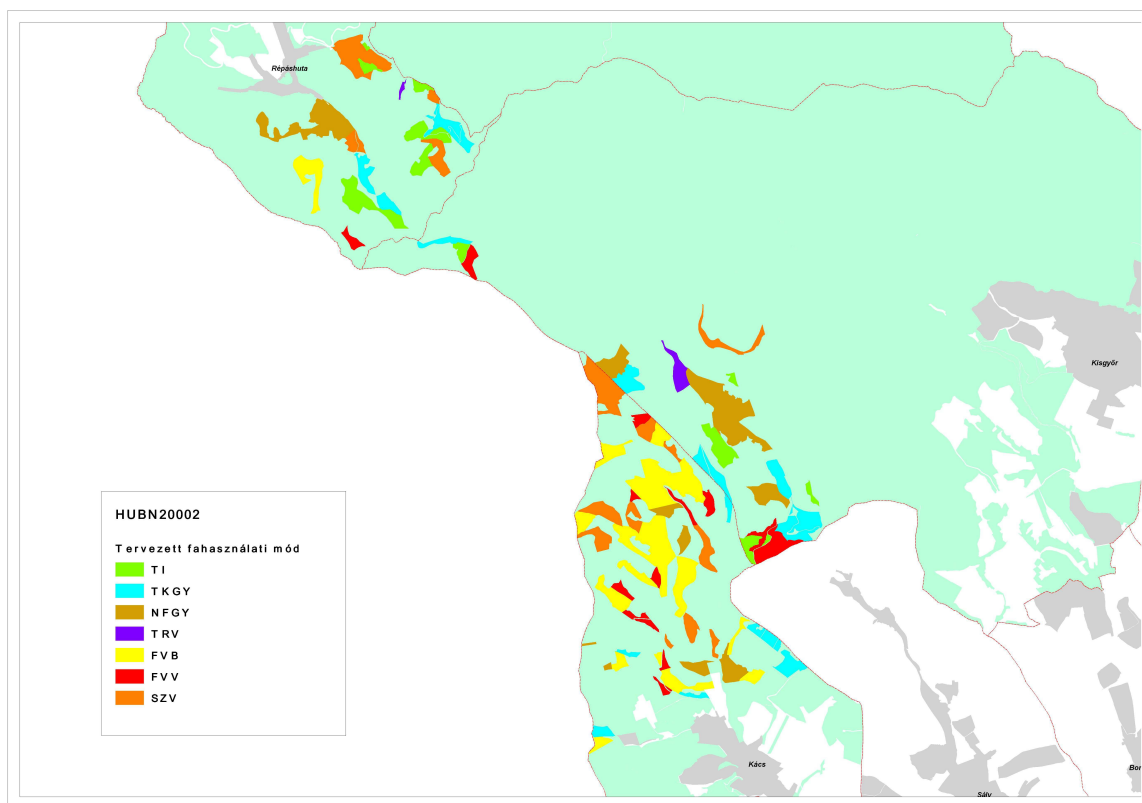
A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 29%-ára tartalmaz az erdőterv valamilyen fahasználatot, csak 2%-ra véghasználatot. Tarvágás egyetlen rossz egészségi állapotú, szerkezet-átalakításra tervezett fenyvest érint (Bükkszentkereszt 5 E).

A kis területű, csekély erélyű természetes felújítógátások többkorú, vegyes erdőszerkezet fokozatos kialakítását eredményezik, ami a jelölő fajok és élőhelyek megőrzése mellett - az élőhelyek fejlődésén keresztül - új védett értékek (jelölő fajok) számára biztosít kedvező feltételeket.

A nem erdei élőhelyek (pl. gyepek, barlangok) védelmét a Tvt. vonatkozó jogszabályi előírásai, továbbá a munkával érintett erdőrézleten belül (pl. vizes élőhelyek) a terv, illetve az erdészeti hatóság - szakhatósági közreműködéssel - kiadott határozatainak előírásai (pl. anyagmozgatási munkák területi korlátozása) biztosítják.

Minden erdősítési és állománynevelési előírás kivétel nélkül a természetességi állapot megőrzését, a termőhelynek megfelelő állomány (erdei élőhely) fennmaradását, illetve regenerálását, a jelölő élőhelyek megőrzését, illetve helyreállítását célozza, hozzájárulva a jelölő fajok természetvédelmi helyzetének megőrzéséhez, esetenként javításához.

Fahasználatok megoszlása a HUBN20002 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen:

3. térkép: HUBN20002 Hór-völgy és Déli-Bükk (292) Natura 2000 területen a fahasználattal érintett erdőrészek megoszlása (teljes erdőrészlet és nem az érintett részterületek)

Natura 2000 terület		fakitermelés területe (ha)						
		érintett					redukált	
megnevezése	erdőterülete (ha)	EÜ	TI	TKGY	NFGY	TRV	FF	SZV
Hór-völgy és Déli-Bükk	2074	30	70	111	136	1	124	20

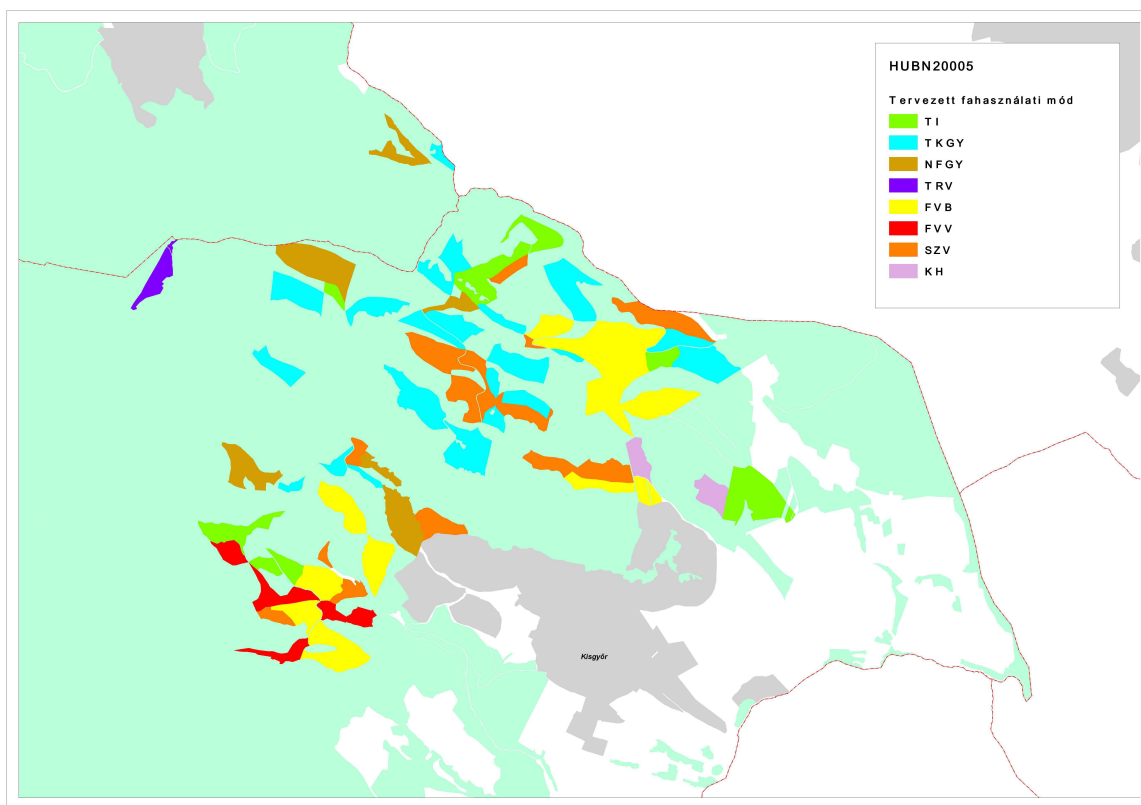
Rövidítések: EÜ - egészségügyi, TI - tisztítás; TKGY - törzskiválasztó gyérítés; NFGY - növedékfokozó gyérítés; TRV - tarvágás; FF - fokozatos felújítógátás (bontógátás, FVB és végvágás, FVV); SZV - szálalógátást

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 24%-ára tartalmaz az erdőterv valamilyen fahasználatot, melyből 7% a véghasználat. Tarvágás csak fenyvesekben (Rápashuta 14 A, Kisgyőr 38 A, 52K) az élőhely helyreállítást jelentő szerkezet-átalakítás érdekében került tervezésre. A természetes felújítógátások szétaprózottsága és azok erélyének csökkentése a többkorú, vegyes erdőszerkezet fokozatos kialakítását eredményezi, ami a jelölő fajok és élőhelyek megőrzése mellett - az élőhelyek fejlődésén keresztül - új védett értékek (jelölő fajok) számára biztosít kedvező feltételeket. A szálalógátások esetében már a kivágandó fák kijelölése (vágásjelölés) is a Natura célok figyelembe vételével történik.

A nem erdei élőhelyek (pl. gyepek) védelmét a Tvt. vonatkozó jogszabályi előírásai, továbbá a munkával érintett erdőrészleten belül (pl. vizes élőhelyek) a terv, illetve az erdészeti hatóság - szakhatósági közreműködéssel - kiadott határozatainak előírásai (pl. anyagmozgatási munkák területi korlátozása) biztosítják.

Minden erdősítési és állománynevelési előírás kivétel nélkül a természetességi állapot megőrzését, a termőhelynek megfelelő állomány (erdei élőhely) fennmaradását, illetve regenerálását, a jelölő élőhelyek megőrzését, illetve helyreállítását célozza, hozzájárulva a jelölő fajok természetvédelmi helyzetének megőrzéséhez, esetenként javításához.

Fahasználatok megoszlása a HUBN20005 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen:

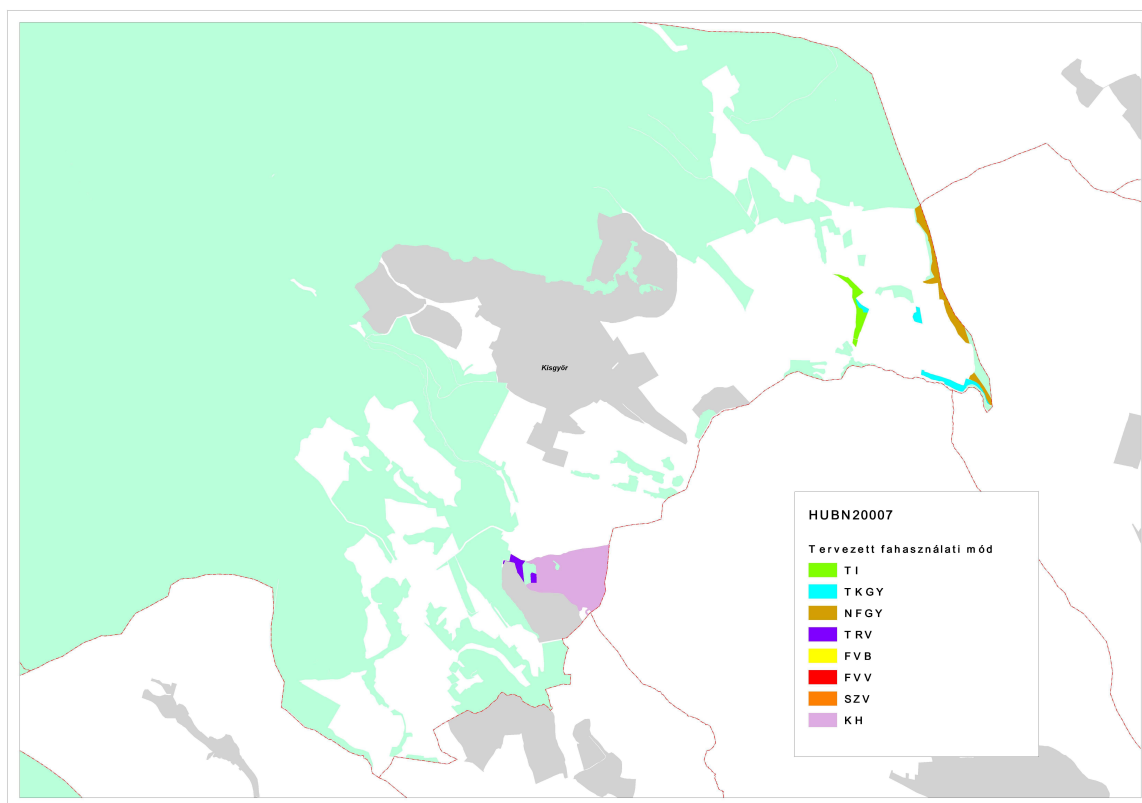
4. térkép: HUBN20005 Kisgyőr Ásottfa-tető-Csókás-völgy (294) Natura 2000 területen a fahasználattal érintett erdőrészek megoszlása (teljes erdőrészlet és nem az érintett részterületek)

Natura 2000 terület		fakitermelés területe (ha)						
		érintett					redukált	
megnevezése	erdőterülete (ha)	EÜ	TI	TKGY	NFGY	TRV	FF	SZV
Kisgyőr Ásottfa-tető-Csókás-völgy	1870	20	65	172	82	4	65	18

Rövidítések: EÜ - egészségügyi, TI - tisztítás; TKGY - törzskiválasztó gyérítés; NFGY - növedékfokozó gyérítés; TRV - tarvágás; FF - fokozatos felújítógátás (bontógátás, FVB és végvágás, FVV); SZV - szálalógátás

A fenti kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 22%-ára tartalmaz az erdőterv valamilyen fahasználatot, melyből alig 5% a véghasználat. Tarvágás csak egyetlen rossz egészségi állapotú fenyves szerkezet átalakítása érdekében került tervezésre (Kisgyőr 13 A). A kis területű, csekély erélyű természetes felújítógátások a többkorú, vegyes erdőszerkezet fokozatos kialakítását eredményezik, ami a jelölő fajok és élőhelyek megőrzése mellett - az élőhelyek fejlődésén keresztül - új védett értékek (jelölő fajok) számára biztosít kedvező feltételeket. A terület további 1%-ára az erélyét tekintve a folyónövedék mértékét kitevő, a táblázatban meg nem jelenő készletgondozó használat (KH), illetve szálalás került tervezésre. Ezen beavatkozások során az erdő folyamatos fenntartása mellett nyílik lehetőség rendszeres haszonvételre, ami sohasem veszélyezteti a Natura 2000 célokat. A nem erdei élőhelyek (pl. gyepek) védelmét a Tvt. vonatkozó jogszabályi előírásai, továbbá a munkával érintett erdőrészleten belül (pl. vizes élőhelyek) a terv, illetve az erdészeti hatóság – szakhatósági közreműködéssel - kiadott határozatainak előírásai (pl. anyagmozgatási munkák területi korlátozása) biztosítják. Minden erdősítési és állománynevelési előírás kivétel nélkül a természetességi állapot megőrzését, a termőhelynek megfelelő állomány (erdei élőhely) fennmaradását, illetve regenerálását, a jelölő élőhelyek megőrzését, illetve helyreállítását célozza, hozzájárulva a jelölő fajok természetvédelmi helyzetének megőrzéséhez, esetenként javításához.

Fahasználatok megoszlása a HUBN20007 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen:

5. térkép: HUBN20007 Kisgyőri Halomvár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (304) Natura 2000 területen a fahasználattal érintett erdőrészek megoszlása (teljes erdőrészlet és nem az érintett részterületek)

Natura 2000 terület		fakitermelés területe (ha)						
		érintett					redukált	
megnevezése	erdőterülete (ha)	KH	TI	TKGY	NFGY	TRV	FF	SZV
Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy	72	34	4	5	10	2	-	-

Rövidítések: EÜ - egészségügyi, TI – tisztítás; TKGY – törzskiválasztó gyérítés; NFGY – növedékfokozó gyérítés; KH – készletgondozó használat; TRV – tarvágás; FF - fokozatos felújítógátás (bontógátás, FVB és végvágás, FVV); SZV – szálalóvágást

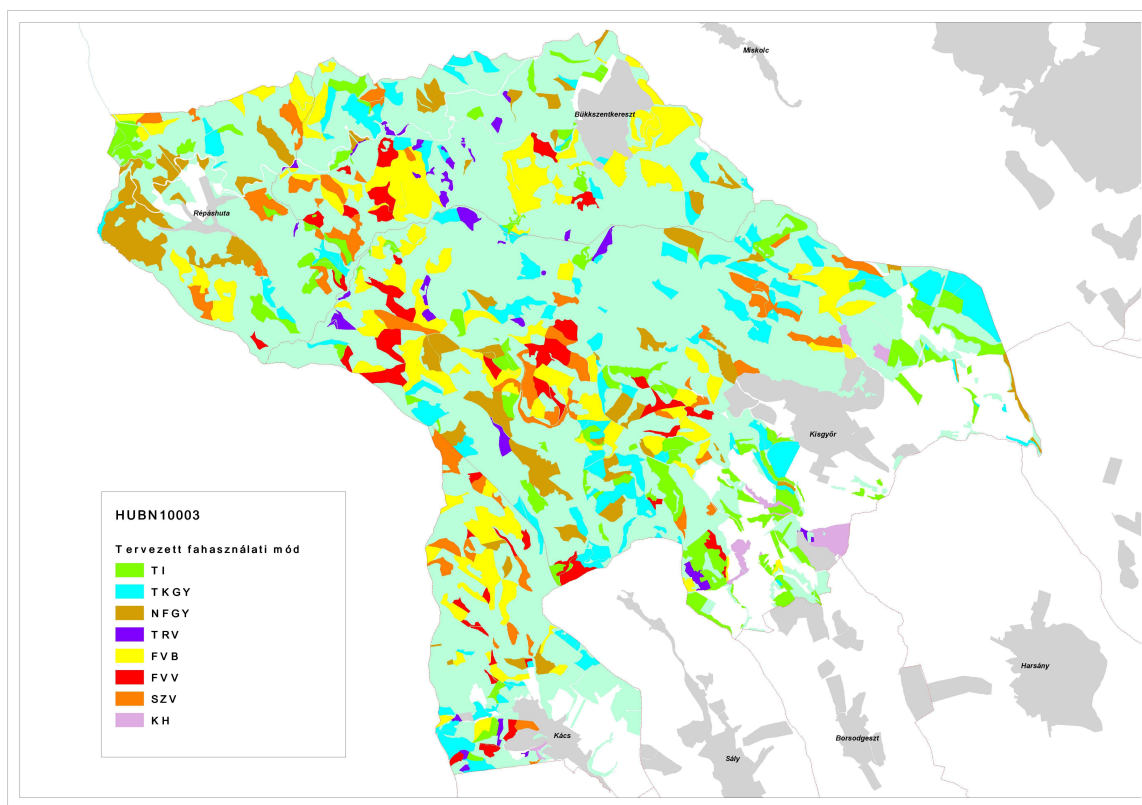
A fenti kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület 78%-ára tartalmaz az erdőterv valamilyen fahasználatot, de ebből csak 3% a véghasználat. Tarvágás egy leromlott állapotú fenyves (Kisgyőr 105 B) szerkezet-átalakítása érdekében és egy akácosban (Kisgyőr 105 A) került tervezésre.

A terület további 47%-ára az erélyét tekintve a folyónövedék mértékét kitevő készletgondozó használat került tervezésre. Az óvatos beavatkozás során a középkorú erdők folyamatos fenntartása mellett nyílik lehetőség rendszeres haszonvételekre, ami - figyelemmel a munkák mértékére és egyéb jogszabályi korlátozásokra – az erdő többkorúvá és elegyesebbé tételével hozzájárul a Natura 2000 célok megvalósulásához.

A nem erdei élőhelyek (pl. gyepek) védelmét a Tvt. vonatkozó jogszabályi előírásai, továbbá a munkával érintett erdőrészleten belül (pl. vizes élőhelyek) a terv, illetve az erdészeti hatóság – szakhatósági közreműködéssel - kiadott határozatainak előírásai (pl. anyagmozgatási munkák területi korlátozása) biztosítják.

Minden erdősítési és állománynevelési előírás kivétel nélkül a természetességi állapot megőrzését, a termőhelynek megfelelő állomány (erdei élőhely) fennmaradását, illetve regenerálását, a jelölő élőhelyek megőrzését, illetve helyreállítását célozza, hozzájárulva a jelölő fajok természetvédelmi helyzetének megőrzéséhez, esetenként javításához.

Fahasználatok megoszlása a HUBN10003 különleges madárvédelmi területen (vizsgált terület):

6. térkép: HUBN10003 Bükk-hegység és peremterülete (178) Natura 2000 területen a fahasználattal érintett erdőrészek megoszlása (teljes erdőrészlet és nem az érintett részterületek)

Natura 2000 terület		fakitermelés területe (ha)						
		érintett					redukált	
megnevezése	erdőterülete (ha)	EÜ	TI	TKGY	NFGY	TRV	FF	SZV
Bükk-hegység és peremterületei	10450	308	609	870	636	65	465	66

Rövidítések: TI – tisztítás; TKGY – törzskiválasztó gyérítés; NFGY – növedékfokozó gyérítés; TRV – tarvágás; FF - fokozatos felújítógátás (bontógátás, FVB és végvágás, FVV); SZV – szálalógátás

A különleges madárvédelmi területre 29%-ára tartalmaz a erdőterv valamilyen fahasználatot, melyből 6% a véghasználat. Tarvágás (terület 0,6%-án) tervezésére száradó fenyvesek, emellett 1 ha-on (Bükk-szentkereszt 33 J) az emberi beavatkozás miatt leromlott erdő (gyertyános konszociáció) termőhelynek megfelelő erdőátársulásra történő szerkezet-átalakítása érdekében, továbbá kisebb akácos erdőkben (összesen 12 ha-on) került sor, sehol sem zavarva jelölő fajok élőhelyét, potenciálisan további kedvező életteret teremtve számukra.

A felújítógátások szétaprózottsága és azok erélyének – korábbi erdőtervhez viszonyított - csökkentése a többkorú, vegyes erdőszerkezet fokozatos kialakítását segíti, ami a jelölő fajok megőrzése mellett - az élőhelyek fejlődésén keresztül - új védett értékek (jelölő fajok) számára biztosít kedvező feltételeket. A gyakorlatban ez minden esetben hagyásfa csoportok, illetve érzékenyebb állományrészek visszahagyásával kerül végrehajtásra. A szálalógátások esetében már a kivágandó fák kijelölése (vágásjelölés) is a Natura célok figyelembe vételével történik.

A jelölő fajok védelmét a Tvt. vonatkozó előírásai, továbbá a munkával érintett erdőrészletre a terv, illetve az erdészeti hatóság – szakhatósági közreműködéssel - kiadott határozatainak előírásai (pl. fajspecifikus időbeli és térbeli korlátozás) biztosítják.

Minden erdősítési és állománynevelési előírás kivétel nélkül a természetességi állapot megőrzését, a termőhelynek megfelelő állomány fennmaradását, illetve helyreállítását (szerkezet-átalakítás), ezzel a jelölő fajok védelmét, fennmaradását célozza. Készletgondozó használat (KH) összesen 78 ha-t érint.

Az érintett Natura 2000 területeken tervezett munkák kapcsán az erdőtervbe a jelölő élőhelyek és fajok védelmére (részben a 2010. évi felülvizsgálat során) beépült előírások, konkrét példák:

- A erdőrészletben az őshonos fafajok valamennyi egyede visszahagyandó, a fakitermelés és közelítés során kímélendő. Közelítés, készletezés a Kisgyőr 21 TI-on (Bodzás-rét) nem végezhető (Kisgyőr 21 B, TRV).
- Közelítés, készletezés kizárólag tartósan fagyott, vagy száraz talajviszonyok mellett végezhető Miskolc 86 M, EÜ).
- Barlang védterület: bejárat körül 20 m sugarú körben (Kisgyőr 24 D, FVB).
- Barlang védterület: bejárat körül 40 m sugarú körben és a barlanghoz vezető patakmeder 150 m hosszban 30 m széles sávban (Bükkszentkereszt 42 H, SZV).
- Forrás 50 m-es környéke érintetlenül hagyandó (Kisgyőr 35 C, NFGY).
- A vízfolyás részűjében egy fahossza (20 m) érintetlenül hagyandó (Kisgyőr 64 C, TI).
- A részlet keleti részén lévő MOT folt hagyásfaként kezelendő (Kács 8 A, FVB).
- Akác eltávolítandó (Kács 12 M, TKGy).
- A fahasználat során a honos kísérőfajok kímélete szükséges. A fahasználat során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámát (arányát) a lehetséges minimális szintre kell szorítani, illetve lehetőség szerint teljes mértékben el kell távolítani. (Kisgyőr 83 H, NFGY).
- Őshonos lombos fafajok nem termelhetők ki (Bükkszentkereszt 25 C, TRV, Kisgyőr 25 B, EÜ).
- A feltáróút alatti meredek, köves rész hagyásfacsoportként meghagyandó (Kisgyőr 41 B, FVV).
- Gerinc menti köves állományrész 1 ha-on fakitermeléssel nem érinthető (Kisgyőr 59 A, FVV).
- A köves részek, valamint a dagonya melletti állomány meghagyandó (Bükkszentkereszt 35 D, FVB).
- A részlet közepén 80 m-es sáv hagyandó, ami nem bontható ebben a tervidőszakban (Kács 2 C, FVB).
- A fahasználat során a tájidegen fajok eltávolítására kell törekedni (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel). Odvas, böhöncös fák, facsonkok kímélendők. Fészkelési időszakban (április 15 - augusztus 15-ig) az erdőszegélyt képező cserjések érintetlensége biztosítandó. Folyamatos erdőborítás biztosítása kívánatos a jelölő élőhelyek védelme érdekében. (Kisgyőr 105 C, KH).
- A völgytalpi részen kb. 1 ha érintetlenül hagyandó fehérhátú harkály miatt (Kisgyőr 55 F, FVV).
- Odvas, böhöncös fák, facsonkok kímélendők (Kisgyőr 87 C, NFGY).
- A fahasználatok során az álló és fekvő holtfák, valamint az odvas faegyedek – az élőfakészlet 5 %-nak mértékéig – nem érinthetők. A külön fafajsorban nem szereplő honos fafajok egyedei a fahasználatok során visszahagyandók (Bükkszentkereszt 40 C, FVB).
- Fészkelési időszakban (április 15 - augusztus 15-ig) az erdőszegélyt képező cserjések érintetlensége biztosítandó (Kisgyőr 87 G, TI).
- Fokozottan védett madárfaj (parlagi sas) fészkelésének zavartalansága érdekében II. 1. - VIII. 15. között csak erdővédelmi tevékenység végezhető (Kisgyőr 66 A, SZV)
- Az erdőrészletben található fokozottan védett madár (parlagi sas) fészktől számított 200 m-en belül (1,81 ha) nem végezhető fakitermelés és állomány alatti bozótirtás. A fészkelés zavartalanságának érdekében február 1.-augusztus 15. között csak erdővédelmi tevékenység végezhető (Kisgyőr 67 D, FVV).

Az erdőtervnek a Natura célok érvényesülése érdekében - jelen vizsgálattal összefüggésben - történő változásai (fakitermelési lehetőségek módosításai, végrehajtás korlátozásai):

Jelen eljárás eredményeként a tervidőszak hátralévő részére a tervben szereplő fakitermelési lehetőségek teljes, végrehajtási szándéktól független felülvizsgálata alapján kerül sor az erdőterv módosítására. Az erdőtervbe azon többlet korlátozások épülnek be, melyeket - az elmúlt évek gyakorlata szerint - az erdészeti hatóság az éves erdőgazdálkodási tevékenység bejelentések vizsgálatakor, a Natura célok érvényesülése érdekében - az erdő erdőtervezés óta bekövetkezett változásai miatt – írt elő a határozataiban (Evt. 41. § (4) bekezdés c) pontja). A pilot eljárás megnyugtató lezárása érdekében kerülnek be az erdőtervbe a mellékelt táblázatban felsorolt és az alábbi, újabb előírások.

- A vágáskor emelése, a tarvágás és erdősítési előírás törlése, helyette az akác 100%-ára egyéb termelés és őshonos fák kíméletének bejegyzése (Kisgyőr 105 A).
- A végvágás fakitermelési lehetőség csökkentése úgy, hogy a veszélyeztetett jelölő élőhelyen álló állományrészt hagyásfacsoporthként kell visszahagyni (Kisgyőr 41 D, 66C, Répáshuta 19D, Kács 16D).
- Az egészségügyi fakitermelési lehetőség törlése (6 db; pl. Bükkszentkereszt 6 H).
- A megjegyzések és tervelőírások részletezése rovatba bejegyzés: „A fakitermelés végrehajtása során 5 m³/ha mennyiségben a 15 cm-nél vastagabb, őshonos fafajú álló vagy fekvő holtfat vissza kell hagyni.” (EÜ fakitermelések, 6 db; pl. Kisgyőr 81 E)
- A megjegyzések és tervelőírások részletezése rovatba bejegyzés: „A fakitermelés végrehajtása során a böhöncös és odvas egyedeket, továbbá a 15 cm-nél vastagabb, őshonos fafajú álló vagy fekvő holtfat vissza kell hagyni.” (növedékfokozó gyérítések, felújító vágások 159 db; pl. Kács 3 C)
- A megjegyzések és tervelőírások részletezése rovatba bejegyzés: „Az erdőrészletben a Jankatársóka védelme érdekében fakitermelés és faanyag mozgatása még téli időszakban is csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetett helyen és módon végezhető.” (Kisgyőr 35 H, 80 A)

3.3. körzeti erdőterv szerinti erdőgazdálkodás várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása.

Körzeti erdőtervezésre 2017-ben kerül sor, a jelenlegi előírások (jogok és kötelezettségek) az új erdőterv kiadásáig érvényesek. A tervben szereplő minden erdőgazdálkodási tevékenység az Evt. és a Vhr. értelmében csak előzetes bejelentés alapján végezhető. A tervezett munkák évenkénti ütemezése – a Vhr. 23. § (1) bekezdésének megfelelően - alapvetően az erdőgazdálkodó döntésén múlik, véghasználatok esetében azok végrehajtására az újulati viszonyok alakulásától függően kerülhet sor. Az erdőgazdálkodási tevékenységre tett előzetes (éves) bejelentést – védett terület esetében az Evt. 41. § (10) bekezdése szerint - az erdészeti hatóság a természetvédelmi hatóság (szakhatóság) bevonásával vizsgálja. Az Evt. 41. § (9) bekezdése értelmében a BNPI a vizsgált területre vonatkozó minden olyan, a körzeti erdőtervezés időpontjában nem ismert adatot, tény, változást haladéktalanul köteles az erdészeti hatóságnak a tudomásszerzést követően bejelenteni, amely mint a védelmi célokra hatással lévő körülmény (pl. jelölő faj új fészkelése) eljárás megindítását, korlátozás elrendelését eredményezi. Így minden további, (pl. új adat esetében) a tervben még meg nem jelenő előírás, korlátozás – az erdészeti hatóság határozatán keresztül – érvényesül a védelmi (Natura) célok érdekében. A bejelentés vizsgálata során - az Evt. 41. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetekben – amennyiben az erdő állapotában, illetve a védelmi célokban változás következett be, vagy fennáll ezen célok veszélyeztetése, illetve az erdőgazdálkodó a gazdálkodásra vonatkozó jogszabályokat megsértette a hatóság a munkák feltételhez kötését, korlátozását, vagy tilalmát rendeli el.

A fakitermelés és közelítés, majd az erdei termékek szállítása minden esetben hatással van a környezetre, de a hatás csak akkor lehet jelentős, ha a végrehajtására vonatkozó jogszabályokat (Evt. 73. §, Vhr. 45. §, Tvt. 33. §), vagy az egyes erdőrészletekre vonatkozó, az erdőtervben, illetve az erdészeti hatóság határozatába foglalt konkrét előírásokat nem tartják be, ami eljárást von maga után. Az erdősítési előírások (őshonos fafajú, elegyes erdőtársulások kialakítása, ápolása) a jelölő élőhelyek fennmaradását, illetve helyreállítását (pl. szerkezet-átalakítás) segítik elő.

A gazdálkodás intenzitásának – korábbi tervekhez viszonyított - mérséklése (fakitermelések erélyének csökkenése, érintett területek aprózása) és az állománynevelési célok változása miatt az őshonos fafajú erdőkben a természeti folyamatok relatíve gyorsan okoznak kedvező változást és hasonló mondható el a fenyvesek lombos fafajú erdőre váltásáról. A védelmi elsődleges rendeltetés a gazdálkodásra jelentős hatással van, hiszen a fakitermelés annak van alárendelve, ezért a fakitermelések a tervhez képest várhatóan jóval alacsonyabb mennyiségben hajthatók vége. A ténylegesen realizálható faanyag nem csak a természeti folyamatok alakulásától függ (makktermés gyakorisága, mértéke, újulat megmaradása és fejlődése), hanem a védelmi célú korlátozásoktól is, az időjárási viszonyok pedig tovább korlátozzák a gazdálkodást.

A kisebb erélyű véghasználat biztosítja, hogy egy idős állományrész több lépésben, elnyújtva kerüljön letermelésre, így a jelölő fajoknak megfelelő távolságon belül mindig legyen több korosztályból, vegyes szerkezetben erdő. Ez egyúttal az élőhely folyamatos megújulása mellett biztosítja annak stabilitását. és így az időben elnyújtott véghasználat miatt a korábbi jellemzően egykorú tömbök helyén az új erdő már fokozatosan – mozaikosan – vegyes korúvá, szerkezetűvé válik.

Az állománynevelés (tisztítás és gyérítések) elsősorban az állomány stabilitását, fenntarthatóságát és minőségének javulását (értéktéremtés) szolgálja.

Ezek a célok – az elegyesség terv szerinti növelésével és bizonyos holtfa visszahagyásával együtt - egybe esnek a Natura 2000 jelölő élőhely stabil fennmaradásának, az erdei életközösség (jelölő fajok) gazdagodásának céljaival.

Amennyiben az erdő állapotában (ide értve a természetvédelmi helyzetét és az erdőkárokat) bekövetkezett, a körzeti erdőterv elkészítésekor előre nem látott változás ezt indokolja, (pl. jelölő faj új előfordulása válik ismertté) az erdészeti hatóság az Evt. 40. § (3) bekezdése szerint hivatalból módosítja az erdőtervet. (Pl. fészkelés biztonsága érdekében a munkák tér- és időbeli korlátozása.) Ha pedig az erdőgazdálkodó az Evt. 40. § (2) bekezdés szerint kéri a terv módosítását, úgy a szakhatóság, illetve nem védett területen a BNPI közreműködésével (belföldi jogsegély keretében végzett adatszolgáltatás) kerülnek előírásra a szükséges korlátozások, tilalmak.

A gazdálkodás és a Natura célok összehangolása állandó kötelezettséget ró az erdészeti hatóságra, az erdőgazdálkodóra és a BNPI-re. A jelölő fajok és élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzését (javítását) az erdőterv és jogszabályok maradéktalan betartása, a bejelentett éves erdőgazdálkodási tevékenység vizsgálata során – szükség esetén - a tervezett munka feltételhez kötése, korlátozása, vagy esetenként tilalma, illetve ezen előírások betartása együttesen biztosítja.

Az erdőterv és a hatósági határozatok előírásait meghaladóan, az Evt. 7., 10., 41., 51., 53., 55., 57., 59., 60-66., 69., 70., 73-76., 91-96., §, valamint a Tvt. 33. § rendelkezései az adott erdőben folytatható gazdálkodásra és azok látogatására olyan alapvető tilalmakat, (térbeli és időbeli) korlátozásokat tartalmaznak, melyek segítséget, egyúttal további biztosítékot jelentenek a Natura célok eléréséhez és melyeket a gazdálkodás során az erdőterv erre irányuló külön előírása és a hatóság külön rendelkezése nélkül is be kell tartani.

Mindenütt érvényes, jogszabályok szerinti általános előírások:

- A tervezett munkákat a termőtalaj sérelme, illetve maradandó károsodása nélkül, a talaj védelmére vonatkozó rendelkezések betartásával kell végrehajtani. (Evt. 62., 63. §, Tvt. 31-47. §)
- Minden erdőgazdálkodási tevékenység, de különösen fakitermelés, közelítés és talajelőkészítés során kímélni kell a védett növény- és állatvilágot, el kell kerülni a szennyezést, szemetelést. A munkavégzés során keletkező kommunális és veszélyes hulladék (olajos flakon, gumiköpeny, fékbetét stb.) erdő- és erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló területen átmenetileg sem tárolható, annak folyamatos eltávolításáról gondoskodni kell. (Evt. 2., 57. §, Tvt. 31.-47. §)
- A tervezett erdőnevelési, fahasználati munkák megkezdése előtt az erdőgazdálkodó köteles az erdőrészt határvonalainak töréspontjaira jól látható és időtálló határjeleket elhelyezni. (Evt. 16. §)
- Az ápoló- és tisztítógátás, felújítógátás végvágása és szálalógátás végvágása, valamint tarvágás kivételével minden fahasználat csak akkor hajtható végre, ha a kivágásra tervezett fák szakszerű megjelölése előzetesen már megtörtént. (Evt. 73. §)
- A fakitermelések során figyelemmel kell lenni a vízforrások és vízbázisok védelmére, a védett élő szervezetek élőhelyére, az élettelen természeti értékek védelmére, a tájképre, valamint az értékes emberi alkotások környezetére. (Evt. 71. §, Tvt. 31.-47. §)
- Az ápolási és erdőnevelési beavatkozások során a természetesnek megfelelő erdőtársulások kialakításával törekedni kell a természetességi állapot megőrzésére, illetve javítására. A munkákat úgy kell a ritkább elegy- és kísérő fafajok kíméletével elvégezni, hogy a visszamaradó állomány szerkezete, stabilitása és fejlődési lehetősége javuljon, egyedei ne sérüljenek, a termőhelyi tényezők ne romoljanak. (Evt. 7. §, Tvt. 31.-47. §)
- A fenyőkitermelések után, illetve tartós szüneteltetésük kezdetekor (pl. időbeni korlátozás esetén), készletező helyeken felgyülemlett vágástéri hulladékot minden esetben haladéktalanul meg kell semmisíteni, vagy elszállításáról gondoskodni kell. Ezen túlmenően, a fenyőkárok felszámolását célzó beavatkozásokat úgy kell időzíteni, hogy rajzási időszakban a vágásterületen és környékén ne legyen a szűfélék túlszaporodását elősegítő, frissen kitermelt faanyag. (Evt. 59. §)
- Ha a termőhelynek megfelelő őshonos állományalkotó főfafajok mageredetű természetes felújításának a feltételei adóttak, ezt a felújítási módot kell alkalmazni. (Evt. 51. §)
- Mesterséges erdőfelújítás esetén csak az erdőtervben előírt célállománynak megfelelő fafajú, igazolt származású és az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott szaporítóanyagot szabad felhasználni. (Evt. 51. §)
- A véghasználatok végrehajtásánál el kell kerülni a már megtelepült újulat, valamint a talajfelszín maradandó károsodását, ezért fokozott gondot kell fordítani a kivitelezés technológiájának és időpontjának megválasztására. Az erdőtervben előírt újulattal rendelkező erdőrészekben - szálalást és fokozatos felújító vágást - ettől eltérő rendelkezés hiányában kizárólag március 31.-szeptember 1. időszakon kívül lehet végezni. (Evt. 69., 73. §)
- Fakitermelést védett területen kizárólag vegetációs időszakon kívül végezhető, ettől csak kivételes (pl. havaria) esetekben, külön engedéllyel lehet eltérni. (Tvt. 33. §)

3.4. A körzeti erdőterv szerinti erdőgazdálkodás során létrehozandó erdészeti létesítmények és az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület kialakításának, használatának ismertetése.

A körzeti erdőtervben meghatározott erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggésben erdő termelésből való kivonására (más célú hasznosítására) a vizsgált terv alapján nem kerül sor. A terület feltártsága általában megfelel a jelenlegi gazdálkodási követelményeknek, a meglévő út- és nyiladérendszer – a víz- és időjárás viszonyok függvényében – biztosítja az erdővédelmi, a fahasználati és az erdőfelújítási feladatok ellátásához a feltételeket. Amennyiben az erdőgazdálkodó a faanyag mozgatása érdekében mégis épített közelítő nyom, mint erdészeti létesítmény kialakítását tervezi úgy arra a Natura 2000 területet érintő hatások Korm. rendelet 15. sz. mellékletében rögzített szempontok szerinti vizsgálatát is tartalmazó kérelmére, a szakhatóság bevonásával lefolytatott engedélyezési eljárásban hozott határozatban foglalt feltételekkel, korlátozásokkal kerülhet sor.

A vadkárelhárító kerítés, mint erdészeti létesítmény építése a vadászati hatóság hozzájárulásával, a természetvédelmi hatóság szakhatósági állásfoglalása alapján engedélyezhető.

A meglévő közjóléti létesítmények fenntartása - az erdők ilyen irányú rendeltetésének megfelelően - fontos feladata az erdőgazdálkodónak. Csaknem a teljes erdei látogató forgalom érinti a Natura 2000 területeket, ugyanakkor, mivel az az utakon, turistautakon bonyolódik le, ezek szakszerű karbantartása biztosítja, hogy ilyen okból a korábbi (Natura 2000 kijelölés előtti) meghaladó, a természetvédelmi célok megvalósulását akadályozó többletterhelés ne érje a területet. Új közjóléti létesítmény kizárólag a Natura 2000 területet érintő hatások Korm. rendelet 15. sz. mellékletében rögzített szempontok szerinti vizsgálatát is tartalmazó beadvány jóváhagyását követően, a védelmi célokat szem előtt tartó engedéllyel létesíthető.

Anyag-nyerő hely, felvonulási létesítmény a gazdálkodás során nem, illetve csak ideiglenesen (rakodó a vágásterületen) keletkezik. Az érintett élőhelyek védelmére (pl. rétek védelmére) az éves bejelentések vizsgálata során - a szakhatóság közreműködése alapján - rendszeresen előírást tesz az erdészeti hatóság. A fakitermeléshez kötődő szállítási tevékenység kizárólag a meglévő utakon és létesítésre engedélyezett közelítő nyomokon történik. Az úthálózat használatára és az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületekre (tisztás, nyiladék, termékletlen) - mivel azok csak rendeltetés-szerűen kerülhetnek hasznosításra - külön korlátozás nem szerepel a tervben. Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen (pl. tisztás) tervezett fakitermelést csak előzetes bejelentést követően, a védelmi célokra gyakorolt hatások vizsgálata után veszi tudomásul, illetve ír rá elő korlátozást, vagy tilalmat az erdészeti hatóság.

A tervben nem szereplő, az erdészeti hatóság felé történő előzetes bejelentési kötelezettség nélkül, védett vagy Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélyével végezhető munkák (pl. nyiladék karbantartása, tisztás kaszálása) kedveznek az élőhelyek állapotának fenntartásában, helyreállításában.

3.5. Az erdőtervezési körzet területén lévő erdő természeti állapotának ismertetése

Az erdők természeti állapotát alapvetően meghatározza az elmúlt évszázadok emberi tevékenysége, így különösen az erdőterv szerinti gazdálkodás korábbi gyakorlata, melynek eredményeként a teljes területet tekintve kimutatható egy, az országos átlagnál egyenletesebb koreloszlás, a megőrzött és természeteshez közeli faj-összetétel és az idős erdők – a védettségéből is adódó - magas aránya. Ennek ellenére az egy időszakban (pl. két világháború között) kitermelt, viszonylag jól feltárt nagy tömbökben egykorúság a jellemző, miközben a domborzat miatt nehezen megközelíthető (pl. hegytetők és szurdokok) idős állományokban és a fatermesztést csak korlátozottan szolgáló erdőkben (extrém termőhelyek) a természeti folyamatok szabadabban érvényesülhettek.

Másik oldalról - főleg erdőrésztlet szinten – vizsgálva, a kilencvenes évekig folytatott gyakorlat miatt (a minőségi faanyagtermelés volt a prioritás) döntően az egykorúság és a térbeli tagozódás hiánya dominál, amit az elegy- és kísérőfajok természetesnél jóval szegényebb előfordulása is tetézt.

Az elmúlt másfél-két évtizedben azonban a felújítások módjának megválasztása, azok térbeli vezetése, a beavatkozások erélye, a nevelővágások gyakorlata (elegység fokozása), a felújítások faj megválasztása és a természetvédelmi célú korlátozások együttes hatására sokkal változatosabb, természeteshez közelebbi állapotú állományok alakultak ki, illetve teremtődtek meg azok kialakulásának, fejlődésének feltételei.

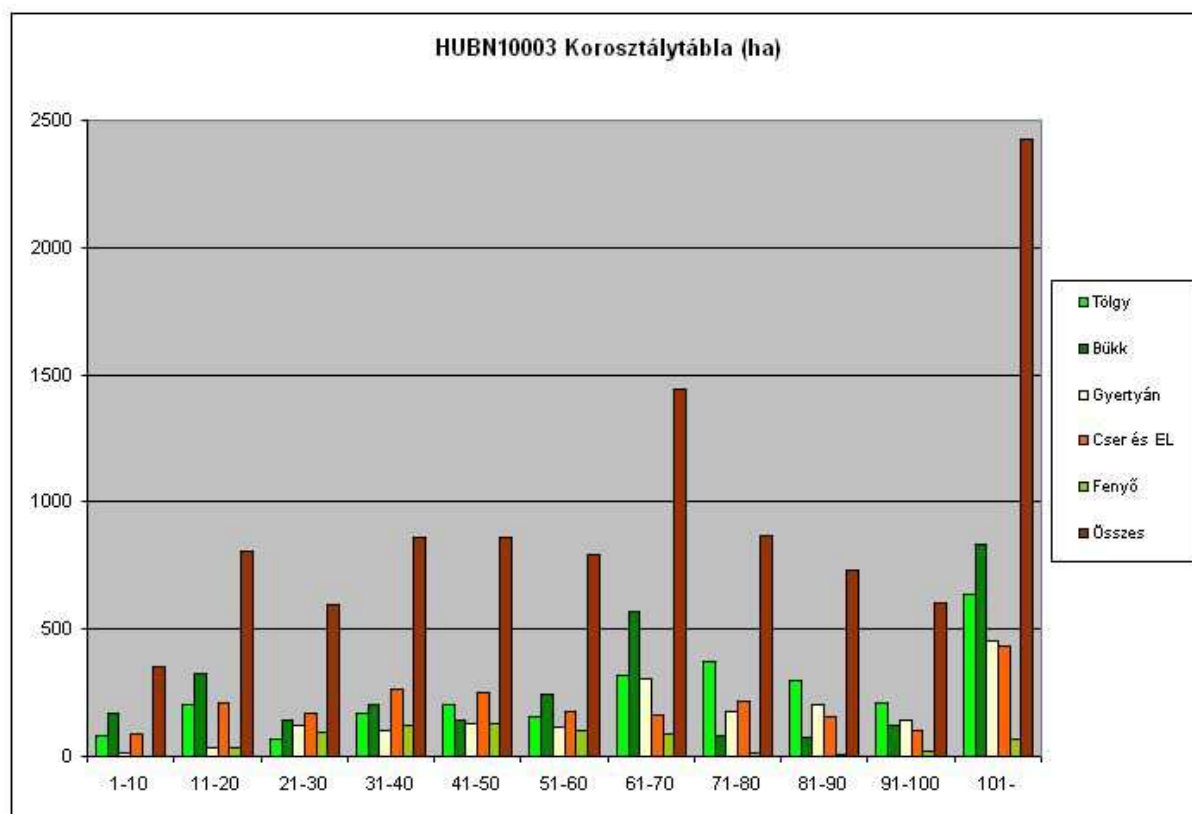
Az erdők 91%-a őshonos fajokból álló, a bolygatatlan erdőkhöz hasonló szerkezetű és összetételű (természetszerű erdők), vagy meghatározóan a termőhelynek megfelelő őshonos fajú (származék erdők), melyekben a fejlődésük, nevelésük során jobbra a természeti folyamatok érvényesülnek. A HUBN20007 site kivételével, melynek csak igen kis része esik a vizsgálati területre, igen kevés a szerkezetükben, faj-összetételükben az emberi beavatkozás (gazdálkodás) nyomán jelentős mértékben átalakult (átmeneti erdő) erdő és teljesen hiányoznak az idegenhonos fajok hibridjeiből álló, szabályos hálózatban intenzív gazdálkodással nevelt nemesnyár és részben fűz állományok (faültetvény). Visszaszorulóban van a döntően idegenhonos, erdészeti tájidegen (fenyő) fajokból álló (kultúrerdő) állományok tárfoglalása. Az invazív akác alacsony részarányával és főleg erdőtüntők szegélyein van jelen így további terjedése sikeresebben kontrollálható. Az erdészeti (erdőrésletenkénti) besorolást tekintve tehát kedvező képet kapunk a természetesség állapotáról, ugyanakkor az ökológiai valóban legértékesebb, többkorú, több szintű (természetesnek mondható) erdők főleg az erdőgazdálkodással kevésbé érintett, már említett extrém termőhelyeken tenyésznek.

Az erdőtervezési körzetben a Natura 2000 oltalom alatt álló erdők természetessége az Evt. 7. § (1) bekezdése szerint lett besorolva:

Natura 2000 terület	Erdők természetesség szerinti megoszlása (terület %)				
	természetszerű	származék	átmeneti	kultúr	faültetvény
Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003)	53,8	37,2	2,4	6,6	0
Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN20001)	86,3	12,4	0,7	0,5	-
Hór-völgy és Déli-Bükk (HUBN20002)	44,0	49,3	1,1	5,6	-
Kisgyőr Ásottfa-tető-Csókás-völgy (HUBN20005)	35,8	60,8	3,4	-	-
Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (HUBN20007)	26,9	55,6	7,6	9,9	-

A vizsgált terület 95%-át borítják erdők, melyek természetességi állapotának szinten tartást, javítását szolgálják az erdőtervben lévő konkrét előírások, illetve azok hiánya (természeti folyamatok szabad érvényesülése).

A Natura 2000 oltalom alatt álló erdőkben az egyes fajok korosztályainak területe (ha):
Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003) - Vizsgálati terület

A fenti grafikon a teljes vizsgálati területre vonatkozik, ezért a részletes elemzésre is itt kerül sor, míg a jelentősebb eltérések bemutatása a többi site vonatkozó adatai alatt történik.

A diagram vizsgálata alapján látható, hogy a site körzetbe eső területének 90%-át a bükk, a tölgyek, a cser, valamint az ezeket kísérő gyertyán és egyéb lombos elegyfajok (kőris, juharok, hársak) teszik ki. Öt faj képezi a bükkös, a gyertyános-kocsánytalan tölgyes, a cseres és a molyhos tölgyes faállománytípusok alapját, melyek gyakorlatilag a Szubmontán és montán bükkösök (9130), a Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői (9180), valamint a Pannon gyertyános-tölgyes (91G0), Pannon cseres-tölgyesek (91M0) és Pannon molyhos tölgyesek (91H0) fő állománytípusait jelentik. Az élőhelyek fenntartásának, a jelölő fajok természetvédelmi helyzetének megőrzésének fontos biztosítéka a társulások fő fajainak stabil, viszonylag egyenletes térbeli eloszlása.

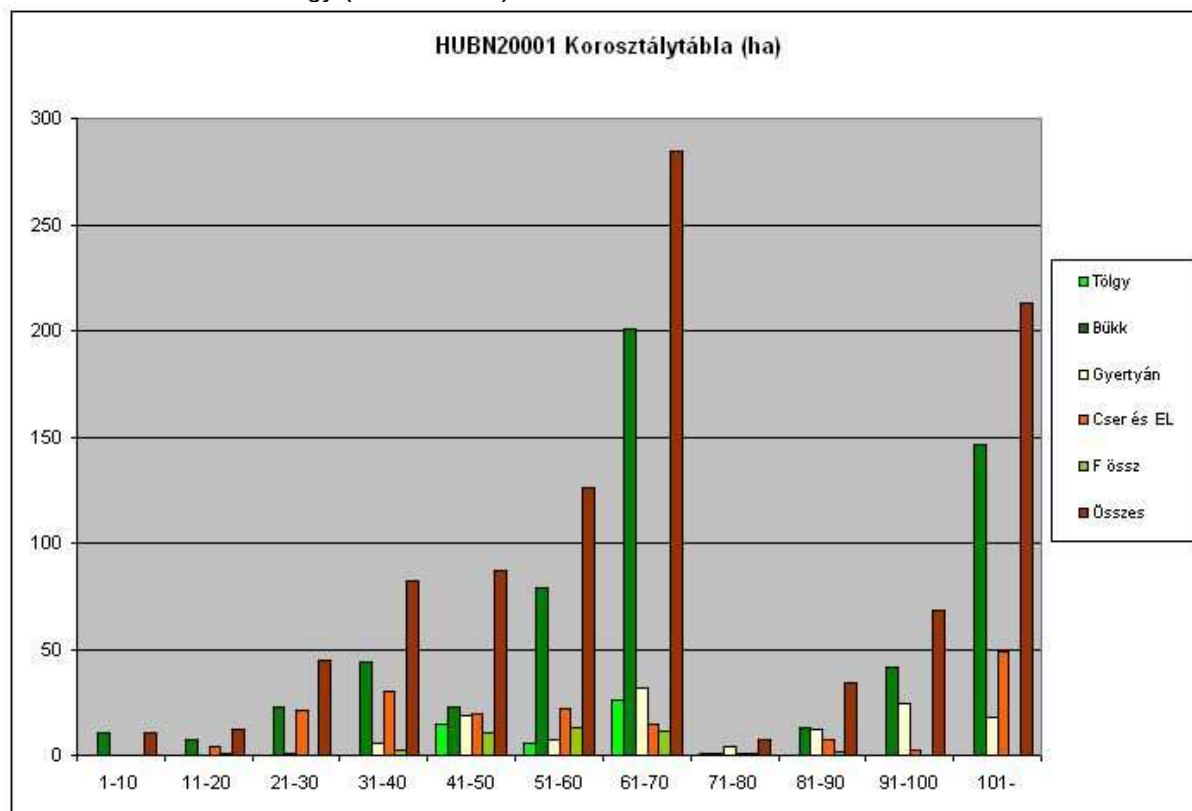
Ki kell emelni a 101 év feletti korosztály igen magas, a növedéktől messze elmaradó mennyiségű fakitermelések miatt folyamatosan növekvő arányát, ami a védelmi céloknak igen kedvező.

Fiatalabb korosztályokban azonban az egyéb lombos elegyfajoknak viszonylag alacsony az aránya, ezért már tisztítási kortól kezdődően az elegyfajok állományon belüli megtartására, ezzel együtt a természetességi állapot javítására kell törekedni, amit az erdőtervi előírások is tükröznek.

Az idősebb korosztályok jobb természetességi állapotát, elegyességét mutatja az elegyfajok magasabb aránya. Főként itt fordulnak elő a területen a Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői (9180), a Pannon molyhos tölgyesek (91H0). Ezek jellemzően faanyagtermelést nem szolgáló, teljes korlátozás alá eső erdőrészekben, illetve azok érintetlen részterületein találhatóak. A gyertyán 101 év feletti magasabb aránya a hajdani üveghuták miatti túltermelések nyomait mutatja.

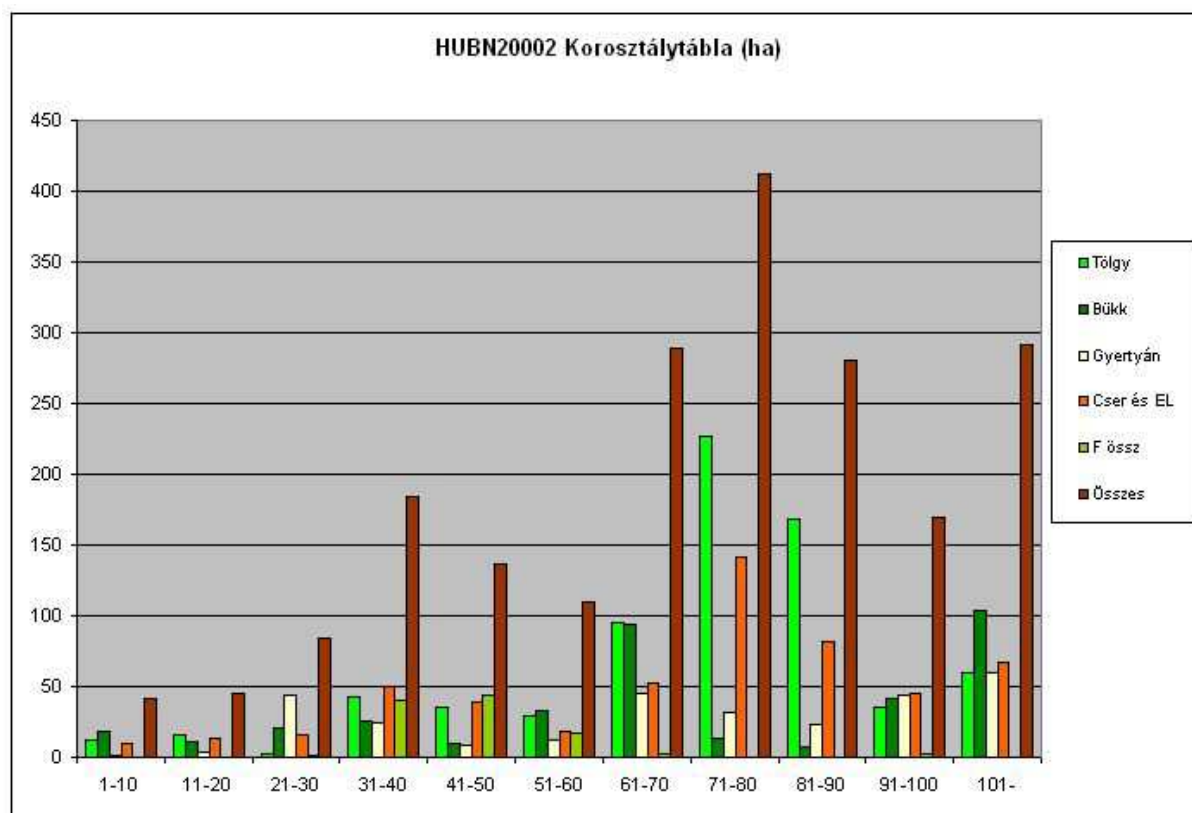
A fenyő fiatal korosztályokban kimutatott alacsonyabb előfordulása a (károsítások és következetes erdőgazdálkodási tevékenység) folyamatos visszaszorulását jelzi. A legfiatalabb korosztályokban pedig kevés kivétellel elegyként, (pl. vörösfenyő, lucfenyő) és nem állományalkotó főfafajként van jelen. Idősebb korú fenyvesek ma már szórtan, kisebb foltokban található meg. Egészségi állapota és az erdőtervi előírások (szerkezet-átalakítás) miatt további gyors térvesztése várható.

Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN20001)

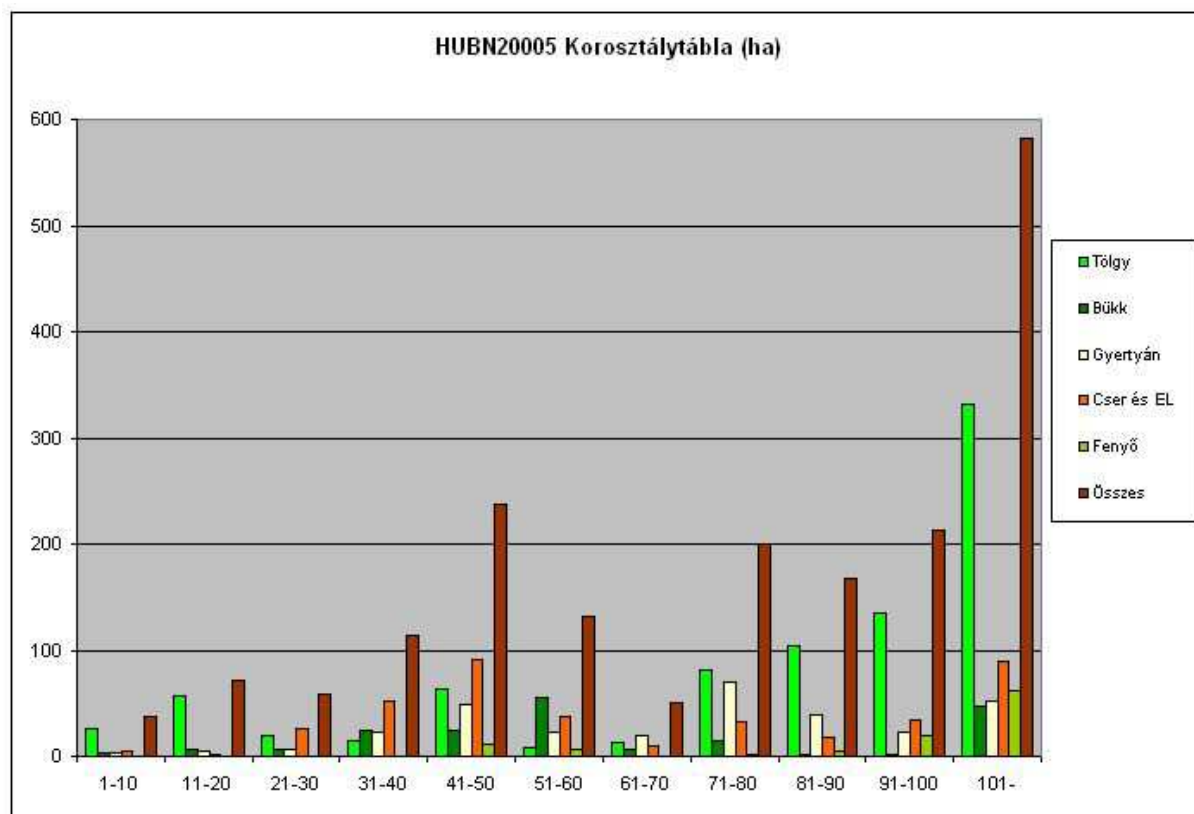
Magasabb térszintben lévő, a háborús termelés nyomát viselő erdőkben a Pannon élőhelyek (91G0, 91M0, 91H0) jellemző erdőállományai jóval kisebb területen vannak jelen, mint a bükkösök.

Hór-völgy és Déli-Bükk (HUBN20002)

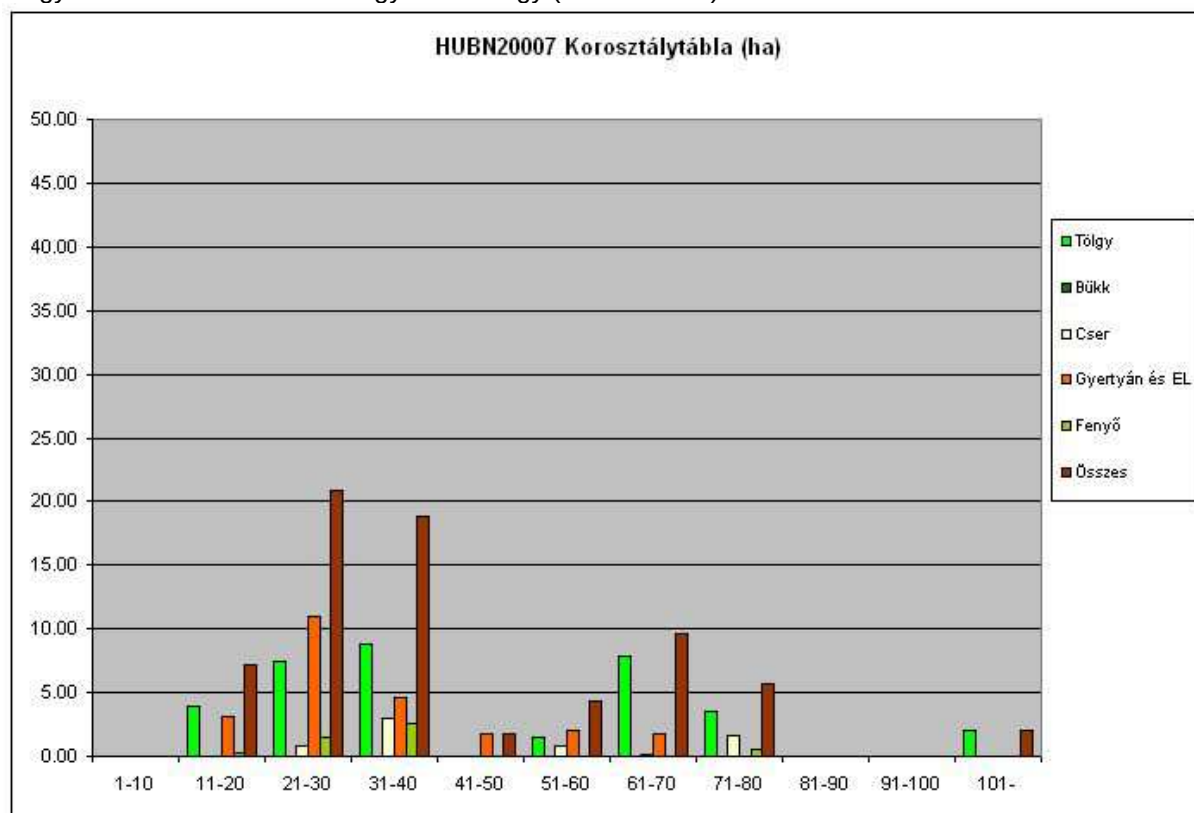

A korosztályok eloszlása a háború előtti szakszerűtlen gazdálkodás következménye.

Kisgyőr Ásottfa-tető-Csókás-völgy (HUBN20005)

Alacsonyabb térszintben lévő erdők, a Pannon gyertyános-tölgyes (91G0), Pannon cseres-tölgyesek (91M0) és Pannon molyhos tölgyesek (91H0) állományai jóval nagyobb területen vannak jelen. Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (HUBN20007): Túl kicsi terület az elemzéshez.

Összefoglalva:

Az erdőtervezési körzetben lévő erdők természetességi állapota kedvező, a tervezett erdősítési előírások ennek az állapotnak a szinten tartását, illetve fejlesztését szolgálják, a (fenyvesek) szerkezet-átalakítása révén pedig tovább csökken a tájidegen főfafajú (kultúr) erdők aránya. A fahasználati beavatkozások (nevelővágások, fokozatos felújító és szálaló vágások) az elegyesség növelése és a felaprózott és elnyújtott felújítási folyamat révén szintén hozzájárulnak a vegyes szerkezetű, elegyes (természetszerű erdők) állományok térfoglalásának növeléséhez, a nagy területű, egykorú erdőtömbök átalakításához, az élőhelyek fenntartásához, a fajok életfeltételeinek javításához. A távlati célállományok terv szerinti megvalósítása élőhely rekonstrukciót, illetve fejlesztést, a természetességi állapot javulását, a gyakorlatban a természetes felújításokban erdőrésztelen belüli vegyes állományszerkezetet és a fenyvesek őshonos lombos állományokkal történő leváltását jelenti. Szálaló és átalakító üzemmódban – kísérleti jelleggel – az erdők kevesebb, mint 1%-át kezelik. A fafaj-összetétel és korosztály szerkezet azonban üzemi méretben nyújt jó alapot a folyamatos erdőborítást biztosító szálaló üzemmódra történő átállás eléréséhez szükséges első lépésként az átalakító üzemmód bevezetéséhez a következő erdőterv készítésekor.

3.6. A körzeti erdőterv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A Dél-Bükki erdőtervezési körzet a Bükk-hegységben – főként a Központi-Bükk, egy kisebb részén a Bükkaljai-dombságok erdőgazdasági tájrészletben – döntően hegy-, és részben dombvidéki, változatos domborzatú területet foglal magába. A terület erdei – a sok évszázados gazdálkodás ellenére, illetve azzal együtt is őrzik a természetes erdőtakaró jellegzetességeit, zonális erdőtársulásként jellemzőek a hegyvidéki bükkösök, gyertyános bükkösök, gyertyános tölgyesek, kocsánytalan tölgyesek és cseres tölgyesek, az extrém termőhelyeken érzékeny erdőtársulások (pl. hársas törmelékletítő-erdők, molyhostölgyes bokorerdő, változatos sziklaerdők és szurdokerdők) találhatók, míg az ültetett fenyvesek egyre kevesebb, bár ökológiai szempontból értékes helyet foglalnak el.

Az erdőtervezési körzetben évszázadokra visszanyúló hagyományai vannak az erdőgazdálkodásnak, mely 1815-től középtávú terv (ún. üzemterv, illetve mai nevén erdőterv) szerint folyik, bár a sarj felújítás tilalma csak alig ötven éve érvényesül. Ez a nagy gazdasági világválság és a háborúk idejét leszámítva – kisebb-nagyobb eltérésekkel - szabályozott módon biztosítja az erdő hosszú távú, tartamos megőrzését. Ennek is köszönhető, hogy az erdőtervezési körzet erdőterületének magas az ökológiai értéke, csaknem teljes területén megfelelt a Natura 2000 hálózat kijelölés kritériumainak.

A körzet területét borító összefüggő erdőség sokáig kiapadhatatlannak tartott forrásként szolgálta elsősorban a vadászatot, valamint az épület- és tűzifa igények kielégítését. Az ipari fejlődés káros hatásaként (2 üveghuta és közeli vaskohó) a XVIII. századtól intenzívvé vált a fakitermelés. Ennek nyomán helyenként ún. irtásrétek alakultak ki, melyeket később elsősorban lucfenyővel ültettek be, míg másutt a szakszerűtlen túlermelés nyomán gyertyános, kőrises konszociációk keletkeztek. Az erdőgazdálkodás a nehézipar kibontakozását (diósgyőri vasgyártás) követően is fontos szerepet játszott a helyi lakosság életében, időszakos foglalkoztatással javította a vidék eltartó képességét.

Minden nemzetgazdasági ágazatnak, így az erdőgazdálkodásnak és a fafeldolgozásnak mai napig fontos szerepe van az alapvető igények (ipari- és tűzifa) kielégítésében a vidék lakosságmegtartó képességének megőrzésében, amit az erdei mellékhaszonvételek (pl. gomba, gyógynövény gyűjtése) is segít. Különösen fontos a képzett szakmunkások foglalkoztatása (fakitermelés, szállítás, fafeldolgozás) és a nagyobb élőlétszámú tevékenységek (erdőfelújítások ápolása) fenntartása a súlyos foglalkoztatási gondokkal küzdő régióban, illetve megyében. A körzet országos átlagot mutató munkanélküliségi aránya megköveteli, hogy az erdészeti ágazat is hozzájáruljon a foglalkoztatási szint fenntartásához, növeléséhez, a nemzeti erőforrásoknak (így a humán erőforrásoknak) ésszerű hasznosításához, növelve ezáltal is a térség eltartó, megtartó képességét. Erre a célra előnyösen felhasználhatók az erdőgazdálkodást ösztönző támogatások, amelyek segítségével a foglalkoztatási gondok is enyhíthetők és az erdők természetességi állapota, ökológiai értéke tovább javítható. Az erdőgazdálkodás egyúttal a megújuló energiahordozók bővített újratermelésében is fontos szerepet tölt be. A társadalomban a természetes anyagok felhasználása és alkalmazása iránti igény észrevehetően egyre növekszik, ami az erdei haszonvételek korábbiakban megszokott szintjének fenntartását teszi szükségessé, az erdő által meghatározott környezeti elemek és természetes élőhelyek védelmének figyelembevételével.

Az erdőtervezési körzet nagyváros közelében helyezkedik el, ezért az ipari és más káros környezeti hatások miatt kiemelkedően fontos az erdők egyéb, nem fatermesztési funkcióinak érvényesülése. A lakosság részéről a környezeti elemek, a természetes élőhelyek és élőlények védelme – a káros hatások mérséklése és a közjóléti funkció erősödése – fokozott igényként jelentkezik, amivel összhangban vannak a Natura 2000 célok eléréséhez szükséges intézkedések végrehajtása. A látogató forgalom, illetve annak természetvédelemmel összehangolt irányítása (turistautak kijelölése, pihenő helyek elhelyezése) fontos feladat. Az erdők ilyen terhelését nagyban növeli, hogy a turizmus szempontjából országosan kiemelt térségről van szó. A turisztikai fejlesztések a leépült nehézipar után a térség kitörési lehetősége, melyhez jó alapot ad a szakszerű erdőfenntartás, hiszen ez biztosítja tartósan az erdők látogatók számára is attraktív fennmaradását (erdei iskolák, ökoturizmus).

Az erdőtervezési körzet (Natura 2000 besorolással érintett, jelen vizsgálat alá eső része) meghatározóan állami tulajdonban van, mindössze 9% a magántulajdon aránya. Legnagyobb (meghatározó) erdőgazdálkodó az ÉSZAKERDŐ Zrt. (3525 Miskolc, Deák tér 1.)

4. Az erdőterv hatásainak értékelése, a várható természeti állapotváltozás leírása és azok hatásainak értékelése a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra.

4.1. Általános tervezési irányelvek

A körzeti erdőterv elkészítése során mindenütt érvényes szempontok:

- A homogén egykorú tömbök esetén az állományok felújítási ciklusa elnyújtottan, és egészségi állapotuk függvényében legyen tervezve. Tömbös terület esetén mozaikosság elvét kell alkalmazni.
- A nevelővágások során is törekedni kell a természetes erdőtársulásoknak leginkább megfelelő fafaj és mozaikos kor összetétel fenntartására. Kísérő fafajok védelmére gondot kell fordítani.
- Tájédegen fafajok őshonos lombos fafajokkal való együttes jelenléte esetén a nevelővágásokat (tisztításokat, gyérítéseket) az őshonos lombos fafajok kíméletével kell tervezni. Ugyanezen állományoknál – amennyiben van rá mód – kerülni kell a teljes tarvágások alkalmazását.
- Őshonos lombos fafajok fiatal, magas törzsszámú (sűrű) állományaiban – az elegyfák kíméletével, a tájidegen fafajok visszaszorításával – tervezhetők a tisztítások és törzskiválasztó gyérítések.
- A leromlott állapotú fenyveseket, koruktól függetlenül, az egészségi állapotuk alapján kell véghasználatra tervezni. A felújításukat szerkezet átalakítással kell végrehajtani, őshonos fafajokkal, elegyes állományok létrehozása érdekében.
- A véghasználati előírás tervezésénél sürgősségi prioritással kell kezelni az egészségileg erősen leromlott, kritikus érték alatti záródású állományokat.
- A termőhelyi viszonyoknak megfelelő, potenciális erdőtársulásokhoz közelítő faállomány-összetétel kialakítása és megtartása, valamint a táplálkozási kapcsolatokon keresztül kötődő állatvilág életfeltételeinek biztosítása érdekében tekintettel kell lenni az őshonos elegy fafajokra (hársak, magas kőris, szilek, juharok, vadgyümölcsök, bibircses nyír, rezgő nyár, stb.), azokat szálszerűen vagy kisebb csoportokban meg kell kímélni (ezt a tervezésnél már hangsúlyosan figyelembe kell venni).
- A véghasználatra kerülő erdőrészteket a nagyobb kiterjedésű, összefüggő vágásterületek (illetve a későbbiekben: fiatalosok) kialakulásának elkerülése érdekében a lehetőségekhez mérten mozaikosan kell kijelölni úgy, hogy a végvágásra kerülő erdőfoltokat elválasztó állományok két famagasságnál keskenyebbek nem lehetnek.
- A vágásterületek monotonitásának mérséklése, bizonyos fajcsoportok túlélésének biztosítása, illetve átmeneti jellegű élőhelyek kialakítása végett hagyásfa-csoportok kijelölése és visszahagyása szükséges. Ezek a hagyásfa-csoportok a letermelésre kerülő erdőrésztelek területének védett terület esetén 10 % át teszi ki.
- Tarvágásos véghasználatot általában csak tájidegen fafajok állományaiban indokolt tervezni és nem védett természeti területen a fokozatos felújítógátás feltételeinek hiánya esetén. Ahol a tájidegen fafajok jelenléte 50% alatti, és az őshonos fafajok szórt elhelyezkedése lehetővé teszi, törekedni kell a tarvágás elkerülésére és valamilyen fokozatos felújítógátás jellegű tevékenység tervezésére. Tarvágások tervezésénél be kell tartani a vonatkozó területi korlátozásokat.

A körzeti erdőterv elkészítése során figyelembe vett természetmegőrzési szempontok:

- Erdőrezervátumok magterületén teljes korlátozás van érvényben, a védőzónákban csak folyamatos erdőborítást biztosító beavatkozás végezhető.
- Fokozottan védett természeti területen lévő, őshonos fajokból álló erdőállományokban csak olyan beavatkozások tervezhetők, melyektől az erdő természetességi állapotának javulása, természeti értékének növekedése várható. Az esetleges beavatkozások célja az adott termőhelyre jellemző optimális fajaj-összetétel, a változatos kor-és térszerkezet kialakítása lehet, lehetőség szerint a folyamatos erdőborítottság fenntartása mellett.
- Védett természeti területen lévő, nem őshonos fajokból álló erdőállományok esetében az erdőfelújítás csak a termőhelynek megfelelő őshonos fajokkal, szerkezet-átalakításként tervezhető.
- Teljes korlátozást kell megállapítani a hársas törmeléklejtő-erdők (Mercuriali-Tiliatum), szilikát sziklaerdők (Sorbo-Quercetum), molyhostölgyes bokorerdők (Ceraso-Quercetum pubescentis), valamint a társulástanilag pontosan be nem sorolható sziklaerdők minden állományára, továbbá a mészkerülő bükkös és tölgyes (Luzulo-Quercetum, Luzulo-Fagetum) vánkoshomák (Leucobryum glaucum) típusára, a szurdokerdőkre, az égeres láperdőkre.
- Patakmenti égerligetekben, puhafás ligeterdőkben csak részterületes véghasználat tervezhető.
- Nevelővágások tervezése során az elegyfajok, száradó, odvas faegyedek kíméletére, a sematikus gyérítési módszerek kerülésére fel kell hívni az erdőgazdálkodó figyelmét (megjegyzés rovat). Az ún. "böhöncös" egyedek egy része is meghagyandó. Egészségügyi termelés őshonos állományokban csak kivételes esetben, a Bükki Nemzeti Park Igazgatósággal előzetesen egyeztetve tervezhető.
- Az erdőgazdálkodási tevékenység tervezése és végrehajtása során természetvédelmi igény, hogy az erdőállományokban az őshonos fajok erdőrézset területén található teljes fatérfogatának minimum 5%-a álló, vagy fekvő holtfaaként legyen jelen a területen.
- Véghasználati tervezés általában a szokásosnál magasabb vágáskorok alkalmazásával történjen (biológiai vágásérettséghez közeli időpontban), a vágáskorok erdőrézsetenként egyeztetendők a Bükki Nemzeti Park Igazgatósággal.
- Védett területen tarvágás csak nem őshonos fajokból álló állományokban tervezhető.
- Véghasználati tervezések esetében a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság igénye az élőhelyátmentés céljait szolgáló hagyásfacsoportok vagy állományrészek visszahagyása. A csoportok kijelölését a természetvédelem lehetőség szerint az erdőtervezés terepi munkáival párhuzamosan elvégzi, így ezek az erdőtervezés során leírhatók, fakészletük a véghasználati tervezésben nem szerepel. Kiemelten fontosak a vizes élőhelyek, illetve az extrém száraz termőhelyek.
- A nevelővágások során is törekedni kell a természetes erdőtársulásoknak leginkább megfelelő fajaj és kor összetétel fenntartására. Kísérő fajok védelmére gondot kell fordítani.
- A tervezési munkák során figyelemmel kell lenni a véderdőkre, illetve a véderdő-foltokat tartalmazó erdőrézsetekre. Bennük fahasználati munkákat tervezni legtöbbször nem indokolt. Véderdő-foltokat tartalmazó erdőrézsetek esetében a „Megjegyzés” rovatban célszerű utalni a területi korlátozásokra, a részterületes fahasználatokra.
- Az erdőrézset-megosztások egyik okát a véghasználatokra vonatkozó jogszabályi előírások adják. Védett természeti területen, tájidegen fajajú állományok tarvágásos véghasználata általában maximum 3 ha-os, természetszerű erdők fokozatos felújító vágás végvágása általában maximum 5 ha-os területen történhet. Újabb, érintkező erdőterületek véghasználatát, pedig csak a letermelt állományok helyén létrehozott erdősítés befejezetté nyilvánítása után lehet elvégezni. A megosztások másik nyomós indoka lehet a véderdő jellegű, gazdálkodás alól mentesítendő állományok (ideértve az értékes, védendő erdőtársulások – sziklaerdők, törmeléklejtő-erdők, bokorerdők, stb. – állományait is) jelentős térfoglalása.
- Az erdőgazdálkodás kereteit meghatározó erdőtervezést – természetvédelmi oltalom alatt nem álló területen is – az élő és élettelen természeti értékek, megőrzésének kell alárendelni. Az egyes erdőrézsetekben előforduló természeti értékeket az erdőrézset-lap „Megjegyzés” rovatában lehet feltüntetni (pl. fokozottan védett madárfaj fészkelőhelye), és a megőrzésükhöz szükséges feltételeket (területi, időbeli, technológiai, stb. előírásokkal, korlátozásokkal) már a tervezés során biztosítani kell.
- A 1996. évi LIII. törvény értelmében, ex lege védett források környezetében (forrásmedencék + 10-30 m sugarú védőövezet) fahasználati munkafázisok (fakitermelés, közelítés, felkészítés) nem végezhetők. A források előfordulásának tényét, illetve a megőrzésük érdekében szükséges előírásokat az erdőrézset-lap „Megjegyzés” rovatában kell feltüntetni.

- A hegylábi peremeken az idegenhonos fa és cserjefajok által fertőzött, erdőgazdálkodási szempontból (is) leromlott erdőkben a termőhelynek megfelelő őshonos fafajokkal végrehajtott erdőszerkezet-átalakítás a Natura 2000 célok elérését szolgálja. Legjelentősebb az akác térhódítása. Nem a homogén akácosok átalakítása a prioritás, hanem a cseres-tölgyes, mészkerülő tölgyes, lösztölgyes maradványok megfelelő kezelése, ehhez kapcsolódóan az akác további terjeszkedésének megakadályozása. Ezek mind jelölő élőhelyként szerepelnek, számos jelölő gerinctelenfaj hosszabb távon is képes fennmaradni ezekben a heterogén fafajösszetételű erdőkben (pl. magyar fésűsbagoly *Dioszeghyana schmidtii* – tápnövénye a cser- ill. a tatár- és mezei juhar).
- A jelölő xilofág rovarok (nagy hőscincér *Cerambyx cerdo*, szarvasbogár *Lucanus cervus*) jelenléte és optimális fejlődése a holtfa visszahagyásának mértékétől függ. A védett területen előírásként megjelenő minimum 5 %-os holtfa arány szükséges ehhez. A gyakorlatban ez akkor biztosítható, ha természetközeli állományokban egészségügyi fakitermelésre csak különlegesen indokolt esetben kerül sor: súlyos, kiterjedt járványszerűen fellépő károsító elleni aktuális védekezés kapcsán, vagy pl. az úthálózaton a közlekedés biztosítása érdekében. Őshonos állományok nevelővágásai során is célszerű kímélni a kiszáradt egyedek, illetve az odvas fák egy részét. (Utóbbiak madár és emlősfajok életfeltételeit biztosítják.)
- Egyes fokozottan védett fajok megtelepedése esetén a fészkek, vagy odú körül 100 m sugarú körben „fokozottan védett élő szervezetek élőhelyén, valamint élőhelye körül használati, gazdálkodási korlátozás” elrendelésére kerülhet sor, az 1996. évi LIII. törvény 44.§ (5) bekezdése alapján. Ez a gyakorlatban általában az alábbi fokozottan védett fajok előfordulása, fészkelése esetén valósul meg: békászó sas (*Aquila pomarina*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), pisze denevér (*Barbastella barbastellus*), tavi denevér (*Myotis dasycneme*).
- A hegylábperemek mozaikosabb tájhasználatra révén az erdőterületek fragmentáltak, sok esetben nagy kiterjedésű száraz (lejtősztyepprétek, löszgyepek, félszáraz irtásrétek) illetve nedves gyepterületekkel (kaszálórétek, magassásosok) érintkeznek, melyek szintén Natura 2000 jelölőfajok élőhelyei. A nagyobb erdőtömbök esetében a beékelődő tisztások közösségi jelentőségű természeti értékeinek a védelmét kell biztosítani. Az erdőszegélyi tisztásokhoz, érintkező gyepekhez kötődnek a tervezési területen a Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*) és piros kígyószisz (*Echium russicum*) állományok. Az erdészeti munkákhoz kapcsolódó készletezés, közelítés során biztosítani kell ezeknek az állományoknak a kíméletét. Elhelyezkedésükről tájékoztatást az illetékes természetvédelmi őr ad.
- Az erdőszegélyeken, illetve a körzeti erdőtervbe felvett egyéb részleteken található az alábbi honos cserjések (pusztai tövisek és illetve a regionálisan nem ritka sztyeppcserjések /csepleszmeggyesek, parlagi rózsások, törpemandulások), melyek kímélete szükséges. Többek között a sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) hernyófészkeit is ilyen erdőszegélyben találjuk. Az erdészeti munkák során a legértékesebb foltok visszahagyandók.
- Bár a vizes élőhelyek a tervezési terület hegy- dombvidéki részein szórványosan jelentkeznek, azonban a fragmentális égerligetek (pl. kisgyőri Cseh-völgy, Harsányi-völgy) jelölő szitakötőfajoknak adnak otthont (díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*); lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*). Ezen erdőállományoknál az erdészeti munkálatokat csak télen, fagyott talajon szabad elvégezni, fokozott figyelemmel az érintkező mocsári, mocsárréti társulásokra. A nehéz munkagépekkel való áthajtás jelentős degradációs nyomást jelenthet, illetve az özönnövények behatolása, felszaporodása is fokozottabb lehet. (A természetes ártéri erdők pl. mandulafüzesek, fehér fűz ligetek, égerligetek mind jelölő élőhelyek.)

A terv Natura 2000 célok elérését segítő intézkedései:

- Az erdőhöz kötődő közösségi jelentőségű jelölő fajok és jelölő erdei élőhelytípusba tartozó erdők kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, kiemelten a természetességi állapot fenntartása, illetve lehetőség szerinti javítása.
- Az érintetlenséget igénylő érzékeny termőhelyek, élőhelyek a természetvédelmi és Natura célokhoz is megfelelően elhatárolásra kerültek a véghasználatra tervezett részekről, erdőrésztlet megosztással, vagy a BNPI kijelölése alapján. Itt teljes korlátozás (faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód), vagy legfeljebb az erdőállapot fennmaradását biztosító fakitermelési lehetőség került megállapításra.
- A nem őshonos főfafajú (fenyves) állományokban kötelezővé vált a fafajcserés felújítás (az erdőszerkezet Evt. 55. § szerinti átalakítása), ezért erdősítési célállományként kizárólag őshonos fafajú (elegyes) állomány került előírásra.
- A nevelővágások tervezésekor a termőhelynek nem megfelelő, vagy az erdészeti tájidegen elegyfajok – különösen az intenzíven terjedő fajok – visszaszorítását és az őshonos elegy- és kísérő fajok kíméletét biztosító fakitermelési előírás.

- A vágásos és átalakító üzemmódban kezelt erdőkben – a termőhelynek megfelelő, őshonos fafajú állományokban, így a jelölő élőhelyeken is a tarvágás tilalma mellett a többkorúság kialakítása érdekében általános a csökkentett erélyű fakitermelés, kisebb erélyű bontóvágás, illetve szálalóvágás.
- A Tvt. 33. § rendelkezéseinek megfelelően a véghasználatok tervezésekor kiemelt szempont az egykorú erdőtömbök kialakulásának megelőzése, az állományok változatosságának fokozása, a felújítóvágások szétaprózódása, Az összevágások elkerülése úgy, hogy 5 hektárt sehol sem haladhatja meg a még be nem fejezett egybefüggő erdőfelújítás mérete. Ez fontos eszköze a korábban egykorú erdőtömbök mozaikossá tételének, vegyes szerkezetű erdők létrehozásának, és hosszú időre segíti a természetvédelmi célok megvalósulását, számos jelölő faj (pl. lepkék, növények) számára természet kedvező élőhelyet a hagyásfa csoportokkal tarkított vegyeskorú erdő.
- A természetes felújítások időbeni elnyújtása szintén a (védelmi) Natura célokat szolgálja, ezért a jelölő élőhelyeken a vágásérettségi korok emelésével és a véghasználatok felújulás mértéktől elmaradó erélyével a vegyes erdőszerkezet kialakítására, az erdei életközösség gazdagodására kell törekedni az élőhelyek stabilitása, gazdagodása, egyúttal a jelölő fajok védelme érdekében.
- Védett, egyúttal közösségi jelentőségű, fában fejlődő bogár-, valamint az odúlakó madár- és más állatfajok életfeltételeit javítja a fakitermelésekre széles körben alkalmazott, az idősebb, de még állékony fafajokból, illetve böhöncös, odvas faegyedekből hagyásfa, illetve hagyásfa csoportok visszahagyása. Szintén ezen jelölő fajok védelmét szolgálja - a BNPI által megfogalmazott elvárások szerint – a holtfa meglétéhez szükséges korlátozások (visszahagyás) előírása és hogy a külön fafajcsoportban le nem írt (összes fatérfogathoz képest relatíve kevés, de ökológiailag igen fontos) álló és fekvő holtfára nem készült fakitermelési előírás, vissza kell hagyni az erdőben. Ezen felül az elhalt, károsodott fákra vonatkozó egészségügyi fakitermelés erélye is mérséklődött.
- Revírfoglalási, szaporodási és utódnevelési időszakban a védett madarak, egyúttal közösségi jelentőségű állatfajok védelmét megfelelő mértékű tér- és időbeli korlátozással kell biztosítani. A fészkek környezetében érintetlenül hagyandó védőzóna került lehatárolásra, míg a fészkek tágabb környezetében a szaporodást, utódnevelést segítő az erdőgazdálkodásra vonatkozó időbeli korlátozás lett elrendelve. Hasonló kedvező hatások érdekében esetenként idős állományrészek, illetve facsoportok visszahagyásra kerültek. A madárfajok speciális igényeit a terv készítésekor messzemenően figyelembe vették.
- Erdővédelmi okból, illetve szerkezet átalakításra tervezett lucfenyves állományok tarvágásakor az őshonos faegyed kitermelésének tilalma előírásra került. Figyelemmel arra, a tényre, hogy a terület egyúttal Magyarország kiemelt turisztikai célpontja gyakran a közjóléti létesítmények (pl. pihenőhelyek) környezetében is hagyásfa csoportok kerültek kijelölésre. A hagyásfák csak különleges esetben, így veszélyelhárítás érdekében (pl. elektromos hálózat, épület veszélyeztetése) termelhetők ki, és a faanyagukat holt faanyagként a területen kell hagyni, melytől csak szakmai szempontok alapján, így különösen az erdő védelme érdekében lehet eltérni.
- Az erdőtervi előírások és korlátozások a teljes erdőrészt azon részét érintik, ahol az adott jelölő faj, illetve élőhely ténylegesen előfordul, illetve a tervelőírással a faj és élőhely megtelepedésének a lehetősége megteremthető. Mindezek olyan mértékűek, amelyek szükségesek a Natura 2000 célok eléréséhez, ugyanakkor nem jelentenek indokolatlan korlátozásokat az erdőgazdálkodásban, illetve éppen ellenkezőleg a tartamosság felé hatnak, ezzel segíti az erdőgazdálkodás hosszú távú céljait.

Az üzemtervtől eltérő tevékenységek engedélyezése (Evt. hatálybalépése előtt), illetve (2009. július 10. után) az erdőterv módosításai során figyelembe vett indokok:

Üzemtervtől eltérő tevékenység, illetve (az Evt. hatályba lépését követően) erdőterv módosítását az erdőgazdálkodó kérelmére, vagy hivatalból végezte az erdészeti hatóság. A kérelemre folytatott eljárásokban a módosításnak alapvetően két oka volt, a bekövetkezett károsítások (bükkösökben viharok, fenyvesekben száradás), vagy az újulat fejlődését, fényviszonyok változását segítő, az eredetit meghaladó mennyiségű fakitermelési lehetőség biztosítása. Ez utóbbi okból engedélyezett erdőterv módosításokra jellemzően megtakarítási kötelezettség előírásával került sor, vagyis az erdőtervből azonos mennyiséggel törlésre kerül más erdőrészletben megtervezett fakitermelési lehetőség. A hivatalból végrehajtott erdőterv módosításoknak szintén két fő oka volt. A lucfenyő száradással összefüggésben erdővédelmi céllal fakitermelés és - amennyiben a pusztulással érintett terület meghaladta a fél hektárt (Evt. 51. § (7) bekezdés) - őshonos fafajú erdőfelújítás előírása, illetve a védett (jelölő) madárfaj élőhelyének védelme érdekében a megváltozott körülmények (pl. új fészkek foglalat) miatt a Natura célok érdekében szükséges korlátozások érvényesítése.

4.2. Natura 2000 területenkénti értékelés

A terv hatásainak értékelésére azon jelölő fajok és élőhelytípusok vonatkozásában kerül sor, melyekre a 2.3. fejezetben megállapításra került a terv szerinti erdőgazdálkodás általi érintettség.

A Natura célok érvényesülését segítő általános erdőkezelési irányelveket a 4.1. fejezet tartalmazza.

HUBN10003 Bükk hegység és peremterületei

A vizsgálati területen elsősorban erdei fajok előfordulása jellemző, a ragadozó madarak száma alapján közösségi jelentőségű terület (parlagi sas és kígyászölyv), de ezek mellett jelentős a középfakopáncs, a harkályok, az örvös légykapó itteni állománya is.

Az erdőgazdálkodással érintett jelölő madárfajok

Harkályfélék (*Dendrocopos* spp., *Dryocopus martius*)

A harkályfajok nagyon érzékenyek az élőhelyük megváltozására, elsősorban a holt fához való erős kötődésük miatt (fészkelőhely, táplálkozóhely). Idős erdőállományokhoz kötődnek, melyekben a holt fa aránya is megfelelő. Mivel a jelölő harkályfajok nem vonulók, magas a fészkelőhelyhez való hűségük.

A természetes, fészkelésre alkalmas erdőterületeken belül is számos faj élőhely-specialistaként értékelhető. Az élőhely minőségét jelző, a fajok által hasznosított források számos esetben kvantifikálhatók (úgy mint a preferált táplálék, a holtfa anyaga, minősége, mennyisége, az élőhelyfoltok mérete). Az erdészeti beavatkozások közvetlenül érintik ezen fajokat.

A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében előírt védelmi intézkedések:

- Idős facsoportok hagyásfa csoportként történő visszahagyása, különös tekintettel az odvas fák és az odvas, korhadó, törött, elszáradt törzsek kíméletére.
- A fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása érdekében a revírfoglalási, költési, utódnevelési időszakban (március 15. – július 15.) időbeni korlátozás.

Egyes harkályfélék specifikus igényei:

A **közép fakopáncs** erősen kötődik az idős, tölgy dominálta erdőtípusokhoz. Elsősorban felületlakó rovarokkal táplálkozik az év nagy részében, így a rovarfajokban gazdag repedezett kérgű fafajok (elsősorban tölgyek) fontos táplálékforrást biztosítanak a faj számára. De táplálékként a levelekről begyűjthető rovarok is szerepelhetnek. Az erdőfoltok mérete befolyásolja a fészkelés sikerességét, az utódok számát is (bár a vizsgálatokat a nagy fakopáncs esetében végezték): így az erdőterületek fragmentációja jelentős negatív hatásként értékelhető a reprodukciós sikeresség tekintetében is.

Az erdőtervben - a korábbi állapothoz képest - az erdő jelentős fragmentációja nem következik be, így nincs negatív hatása a faj természetvédelmi helyzetére.

A **fehérhátú fakopáncs** a kifejezetten idős (sok esetben 100 évnél idősebb) erdőállományok fészkelőfaja. Elsősorban a bükkösöket preferálja, de ritkán tölgyes állományokban is megjelenik fészkelőként. Fészket derékba tört fatörzsek, elhalt, kitört vastag ágak vége alatt 0,5-1 méterre készíti. Kifejezetten a pudvás, korhadó fatörzsekbe ácsolja odúját. Szüksége van mind álló, mind fekvő holt fára, mivel táplálékát egyaránt keresi mindkettőben. A faj megőrzése szempontjából rendkívül fontos az idős erdőállományok megléte és a holtfa biztosítása a revírek közelében.

A magas vágáskorok miatt – a tartamos erdőgazdálkodásnak köszönhetően – mindig vannak idős (100 évnél idősebb) állományok. Az odvas és lábön száradt fák, facsonkok visszahagyásra kerülnek, így a faj fennmaradásához szükséges holtfa rendelkezésre áll. Viszonylag egyenletes eloszlásban találhatók a vizsgált területen faanyag termelést nem szolgáló érintetlen erdők is.

A **fekete harkály** alapvetően a magas, hosszú törzsű lombhullató erdőket preferálja. Az élőhelyválasztását valószínűleg a speciális táplálék igénye is meghatározza (pl. hangyák). Alpokban végzett felmérések alapján a magas lombkorona-záródású (80-90%), közepes – magas fasűrűségű (1200 – 1400 fa/hektár) erdőállományokhoz szignifikánsan köthető a faj. A vizsgálatok azt is kiderítették (1991-2004 között), hogy számos fészkeküreg és odút folyamatosan használtak a harkályok évről-évre (ismereteseek olyan üregek, melyeket folyamatosan nyolc évig használtak, esetenként ugyanaz a madár (pár)). Ugyanezen vizsgálat – összehasonlítva más harkályfajokkal – megállapította, hogy a fekete harkály kevésbé érzékeny az erdőkezelésekre, jó adaptációs képességekkel rendelkezik. Mindezek miatt a fajra az erdőterv szerint folytatott erdőgazdálkodás nincs kedvezőtlen hatással.

Örvös légykapó (*Ficedula albicollis*)

Közép-Európában az örvös légykapó állományai stabilnak mutatkoznak. A faj hiányát legtöbbször az odvas fák hiánya, a nyílt záródású fiatalos erdőállományok (pl. vágásterületek, fáslegelők) meglétével magyarázzák. Az erdőben található holtfához, mint fészkelőhelyhez kevésbé kötődése az élőhely jellegének a függvénye. Az erdőtípus tekintetében tágtűrűsűnek mutatkozik, mind a tölgyes, mind a bükkös állományokban megtalálható.

Kék galamb (*Columba oenas*)

Rendszeres erdei fészkelő, fészkelőodút legtöbbször a fekete harkály „állítja elő”. Téli időszakban pusztai, síkvidéki területeken át is telet, rövid távú vonulónak tekinthető. Lengyelországi fészkeszelekciós vizsgálatok kimutatták, hogy a predáció (pl. nyuszt) esélyét csökkenti, ha a kék galamb a simakérgű bükkfákat és a magasabban fekvő odúkat preferálja. A telepek fennmaradását az is szolgálhatja, hogy a bükk eleve hosszabb életű a természetes erdőállományokban. A vizsgálatok szerint az élő fát preferálja az álló holtfával szemben (a thermoreguláció biztosításával). Fészkelő állományainak fenntartását a nagyméretű élő bükkfák és megfelelő – fekete harkály által kivájt – odúk megléte biztosíthatja.

A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- Idős facsoportok hagyásfa csoportként történő visszahagyása, különös tekintettel az odvas fák és az odvas, korhadó, törött, elszáradt törzsek kíméletére.
- A fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása érdekében a revírfoglalási, költési, utódnevelési időszakban (március 15. – július 15.) időbeni korlátozás.

Az érintetlen véderdők, hagyásfacsoportok biztosítják a faj kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzését. A fentie korlátozások betartása esetén az erdőgazdálkodás nincs jelentős kedvezőtlen hatással a fajra.

Kígyászölyv (*Circaetus gallicus*)

A ragadozómadarak között táplálékspecifikusnak tekinthető, táplálékának cca. 95%-át kígyók (siklók) alkotják. Speciális tápláléka miatt nagy vadászterületre van szüksége, amelyet a levegőben vitorlázva kutat át zsákmány után. Fészkelőként elsősorban zavarástól mentes erdőállományokat preferál, míg táplálkozóterületként a nyílt, napos, facsoportokkal és bozótosokkal ritkán benőtt vidéket kedveli. A fészkek általában tölgyön, erdei vagy feketefenyőn van. A kígyászölyv legtöbbször maga építi a fészket, ritkán más ragadozómadarakét foglalja el. A faj méretéhez viszonyítva meglepően kicsi fészket a fák csúcsi részébe építi (számos esetben a tölgyfákon található fagyöngybe rejti).

A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- A fészkelőhely körül 200 méter sugarú körben a fészkelőhely védőzónája kerül kijelölésre (a domborzati és állományviszonyok figyelembevételével).
- Időbeni korlátozás a fészkek körüli 400 m sugarú körön belül (a domborzati és állományviszonyok figyelembevételével) március 15. és augusztus 31. között van.

Az ismert ragadozó madár fészkek környezetében a védőzónák kijelölése a BNPI adatszolgáltatása alapján a korábbi években már megtörtént. A faj táplálkozási területként előnyösen tudja hasznosítani az erdőgazdálkodás során keletkező vágásterületeket.

Uráli bagoly (*Strix uralensis*)

Odvas, széthasadt törzseket is tartalmazó idős bükkös állományok szolgálnak fészkelőterületként, gallyfészkekben vagy odúban fészkelő faj (mesterséges odúban is megtelepszik).

A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- A fészkelőhelyek háborítatlanságának biztosítása érdekében a revírfoglalási, költési, utódnevelési időszakban (február 1. – július 15.) időbeni korlátozás.
- Idős facsoportok hagyásfacsoportként történő visszahagyása, különös tekintettel az odvas-széthasadt törzsek kíméletére.

Parlagi sas (*Aquila heliaca*)

Idős állományrészek szélein költő faj. Fészket a fák csúcsi részére építi, emiatt zavarásra nagyon érzékeny. Táplálékát a hegylábi részekben található mezőgazdasági területeken szerzi. Költőhelyein az idős állományrészek megőrzendők.

A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- Fészkek körül kb. 200 méter sugarú körben történik fészkelőhely védőzónájának kijelölése (domborzati és állományviszonyok figyelembevételével). Itt véghasználat, bozótírtás tilalmas.
- Időbeni korlátozás a fészkek körüli 600 m sugarú körön belül (a domborzati és állományviszonyok figyelembevételével) február 1. és augusztus 15. között van.

Az ismert fészkek környezetében a védőzónák kijelölése a BNPI adatszolgáltatása alapján a korábbi években már megtörtént. A védőzónában fakitermelés nem történik. A faj táplálkozási területként előnyösen tudja hasznosítani az erdőgazdálkodás során keletkező vágásterületeket.

Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek - zárójelben kerül feltüntetésre azon site kódja, ahol az adott élőhelytípus, illetve faj a Natura 2000 kijelölés alapjául szolgál.

Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN20001)

Hór-völgy és Déli-Bükk (HUBN20002)

Kisgyőr Ásotfő-tető-Csókás-völgy (HUBN20005)

Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (HUBN20007)

**A terv szerinti erdőgazdálkodással érintett jelölő élőhelyek
Nem erdei jelölő élőhelyek**

40A0 Szubkontinentális peripannon cserjések (HUBN20005, HUBN20007)

A tipikus jelölő élőhelyek elsősorban a sziklaerdők és sziklagyepek szegélyében húzódó sziklai cserjések, melegkedvelő tölgyesek, bokorerdők szegélyében fordulnak elő. A felújítás előtt végzett cserjeirtás, fakitermelés, közelítés, készletezés és szállítás érintheti elsősorban az élőhelyet.

A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- Az adott erdőszegélyek, tisztások kímélete a fakitermelés során.
- A közelítés, készletezés, szállítás az érintett területeken a természetvédelmi kezelésért felelős szervvel egyeztetett módon és helyszíneken történhet.

6210 Mesze alapkőzetű féltérmentes száraz gyepek és cserjésedett változataik (Festuco-Brometalia) (HUBN20002)

Az élőhely jellemzően nem erdőhöz kötött, de előfordul erdők mellett, erdei tisztásokon, erdőszegélyeken. A készletezés, szállítás érintheti elsősorban az élőhelyet.

A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- Az erdőgazdálkodási tevékenységgel érintett erdőrészek mellett előforduló állományok elkerülése, kímélete.

6230 * Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein (HUBN20002, HUBN20007))

Jelentősebb állományok már csak a fennsíki réteken vannak. A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- Az erdőgazdálkodási tevékenységgel érintett erdőrészek mellett előforduló állományok elkerülése, kímélete.

6240 Szubpannon sztyeppék (HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

Az élőhely jellemzően nem erdőhöz kötött, így a körzeti erdőtervnek jelentős hatása nincs rá. Az erdőrészekben előforduló kisebb foltokat a környező szegéllyel érintetlenül kell hagyni.

6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005)

Az élőhely jellemzően nem erdőhöz kötött, így az erdőtervnek jelentős hatása nincs rá, erdőszegélyen előfordulhat. Kímélete szükséges a közelítés, készletezés során. Az érintett erdőrészekben vegetációs időn kívül, fagyott talajon végzett fakitermeléssel a kedvezőtlen hatás kivédhető.

6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis) (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

Az élőhely jellemzően nem erdőhöz kötött. Erdőszegélyekben előfordulhat. Kímélete szükséges a közelítés, készletezés során. A fajgazdag félszáraz irtásrétek, a zárványt képező erdőfoltok, illetve az erdőtümbök szegélye kímélendő. Az élőhelyre gyakorolt hatás így elhanyagolható.

A Miskolc 7 F erdőrészlet a BNPI adatszolgáltatása alapján az élőhely területén fekszik. Az idegenhonos lufenyves állomány vágaskora csökkentendő. Az Evt. lehetőséget ad az erdőgazdálkodónak, hogy természetvédelmi okból kérje az erdő fátlan állapotban tartásának engedélyezését.

7220 *Mésztufás források (Cratoneurion) (HUBN20001)

A források, vízfolyások védőzónái a körzeti erdőtervezéskor figyelembe lettek véve.

8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005)

Az élőhely jellemzően nem erdőhöz, mint életközösséghez kötött, de az erdőgazdálkodási tevékenység érinti. A barlangok védőzónái a körzeti erdőtervezéskor figyelembe lettek véve.

Jelölő erdei élőhelyek:

9110 Mészkerülő bükkösök (Luzulo-Fagetum) (HUBN20002, HUBN20005)

A montán övben, a gyertyános-tölgyes és a szubmontán bükkös övben edafikusan (alapkőzet által befolyásolva) alakulnak ki. Főként a meredekebb, erodáltabb termőhelyeken jönnek létre, gyakran északi kitettségekben találhatók, ahol az intenzív felszíni vízfolyás kilúgzó hatása fokozottan érvényesül. Szilikátos alapkőzeten vagy könnyen kilúgzódó kőzeteken, podzolosodó barna erdei talajon alakul ki, termőrétegük többnyire kiszáradásra hajlamos, sekély, nitrogénben szegény. A társulások létrejöttében döntő ökológiai tényező a talajok savanyú jellege. A mészkerülő bükkösök fajszegény társulások, a gypszint borítása rendszerint csekély. A klímazonális bükkösökre jellemző kora tavaszi aszeptus itt hiányzik. Erdőgazdálkodással jellemzően érintett élőhely.

Veszélyeztető tényezők: tarvágás, erdőfelújítás, telepítés mesterséges módon, erdősítés tájidegen fajokkal, egészségügyi fakitermelés, túltartott vadállomány, idegenhonos növényfajok inváziója.

Az erdőtervben fenti veszélyeztető tényezők figyelembe lettek véve, az állományok természetes felújítással kezeltek, hagyásfacsoport visszahagyása azonban szükséges élőhelyen előforduló jelölőfajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése érdekében.

A beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- A gyérítések és véghasználatok során 5 m³/ha mértékig (az állomány átlagos átmérőjét elérő közép- vagy mellmagassági átmérőjű) az álló és fekvő holtfa visszahagyandó.
- Az élőhelyen 5 % hagyásfa csoport kijelölése javasolt erdőrészenként vagy tömbösítve.
- Az erdőrészekben található odvas, böhöncös idős faegyedek visszahagyandók.

9130 Szubmontán és montán bükkösök (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005)

Közép-Európa szubmontán és montán régiójában, hűvös, párás klímában nagy területű, zonális, vagy extrazonális helyzetben fordulnak elő. Változatos alapkőzeten alakulnak ki. Talajuk típusa is különböző lehet, melyet általában mély termőréteg és gazdag humusztartalom jellemez.

A felülvizsgálattal érintett területen legnagyobb területtel ez az élőhely fordul elő. Az erdőgazdálkodási tevékenység is jellemzően a zonális bükkösökben zajlik.

Veszélyeztető tényezők: tarvágás, egészségügyi fakitermelés, túltartott vadállomány, idegenhonos növényfajok inváziója, éghajlatváltozás.

Az erdészeti beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- Nevelővágások során egyes őshonos kísérő fafajok (hegyi juhar, kislevelű hárs, hegyi szil) teljes kímélete, további fafajok (korai juhar, madárcseresznye, stb.) kímélete szükséges.
- Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély fenntartása kívánatos.
- A gyérítések és véghasználatok során 5 m³/ha mértékig (az állomány átlagos átmérőjét elérő közép- vagy mellmagassági átmérőjű) álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása javasolt.
- Az élőhelyen 5 % hagyásfa csoport kijelölése javasolt erdőrészenként vagy tömbösítve.
- Az erdőrészekben található idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók.

A terv szerinti gazdálkodás mellett, a fenti előírások betartásával az élőhely kiterjedése nem csökken, szerkezete folyamatosan megújul. A hagyásfa csoportok és a holtfa biztosítják a jelölő élőhely biológiai sokféleségének megőrzését. Megjegyzendő, hogy a felülvizsgált területen a kipusztult lucfenyves állományok helyén zömmel bükkös célállománnyal kerül sor az erdő felújítására, az erdőszerkezet átalakításával zonális bükkösök jönnek létre, így a jelölő élőhely területe növekszik, természetvédelmi helyzete javul.

9150 A Cephalanthero-Fagion közép-európai sziklai bükkösei mészkövön (HUBN20005)

A szubmontán-montán bükkösök olykor a gyertyános-tölgyesek övében, törmelékes talajon, kitett oldalakon, gerinceken alkotnak kis kiterjedésű társulást, melyek a zonális erdőkre beágyazott szigetekként jelennek meg. Mészkő, dolomit, olykor andezit alapkőzeten, szálban álló sziklákon vagy mozgó sziklatömbökön, illetőleg sziklafalak alatt mozgó kőzettörmelék-mezőn, a törmelék között felgyülemlett fekete humuszon alakulnak ki. A talajaikban erős a nitrifikációs aktivitás és a cellulózbontó baktériumok aktivitása.

Veszélyeztető tényezők: tarvágás, erdőfelújítás és telepítés mesterséges módon, egészségügyi fakitermelés, egyéb erdészeti: fakitermelés miatti talajleemosódás, túltartott vadállomány, idegenhonos növényfajok inváziója, sport- és szabadidő-tevékenységek.

Jellemzően erdőgazdálkodással nem érintett élőhely, az erdőrészekben belül, kisebb sziklás részekben jelenhet meg.

Védelmi intézkedések:

- Véghasználat esetén az élőhelyen az erdőrészt 5 %-ának mértékéig hagyásfa csoport visszahagyása szükséges. Ezzel a legtöbb esetben biztosítható, hogy az erdőrészt területén belül az élőhelyhez tartozó foltok visszahagyásra kerüljenek.
- Az erdőrészekben található idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók.

9180 * Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005)
 Hegy- és dombvidékeken alakulnak ki a bükkös, vagy tölgyes övben. Meredek, keskeny, vízszivárgásos völgyekben, általában északias kitettséű oldalakon, sziklaletörések, fennsíkperemek alatt jelennek meg. Talajuk sziklás váztalaj, vagy sekély lejtőhordalék erdőtalaj lehet. Veszélyeztető tényezők: tarvágás, egyéb erdészet, egészségügyi fakitermelés, fakitermelés miatti talajleemosódás, túltartott vadállomány, idegenhonos növényfajok inváziója
 Az élőhely jellemzően nem érintett az erdőgazdálkodással, elsősorban érintetlen talajvédelmi erdők. A fakitermelésre tervezett erdőrészeknek kis foltjait érintheti. Ezen sziklás foltok a véghasználatok során hagyásfa csoportként visszahagyásra kerülnek. Fentiek miatt az erdőgazdálkodással közvetlenül általában nem érintett az élőhely.

91E0 * Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) (HUBN20002, HUBN20007)

Ez az élőhely típus nagyon sok társulást foglal magába, a felülvizsgált területen az *Aegopodio-Alnetum* (Podagrafüves égerliget) társulás fordul elő. Hegy és dombvidékeken alakulnak ki a patakok mentén. A víz csak ritkán, nagy esőzésekkor árasztja el őket, de a talajvízszint magas. Talajuk öntés, vagy hordalék jellegű, nitrogéntartalma magas. Általában erdőgazdálkodással nem érintett az élőhely. Jellemzően az erdőrészek völgy menti kis foltjaiban fordul elő. Fakitermelés során érintetlenül hagyandó, közelítés során kímélendő.

91G0 * Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-sal (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

A gyertyános-kocsánytalan tölgyesek domb- és hegyoldalakon szinte bármilyen alapkőzeten, leggyakrabban agyagbemosódásos barna erdőtalajon, ritkábban közethatású talajokon, lejtőhordalék erdőtalajokon alakulnak ki. A mészkőrű állományok savanyú, nem podzolos barna erdőtalajon is előfordulnak. Az erdőgazdálkodással jellemzően érintett társulás.

Az erdészeti beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében előírt védelmi intézkedések:

- Az erdőfelújításuk csak fokozatos felújítógáshoz kapcsolódó természetes mageredetű, vagy - nagyobb gyertyán elegy esetén - mesterséges kiegészítéssel kerültek tervezésre.
- Nevelővágások során a honos kísérőfajok kímélete szükséges (mezei szil, mezei juhar, madárcseresznye stb.)
- A fahasználatok során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedeit lehetőség szerint teljes mértékben el kell távolítani, az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel.
- Az állományszegélyeket, illetve az állomány alatti cserjeszintet az erdőfelújítást nem veszélyeztető mértékben meg kell kímélni.
- Az erdőrészekben található idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók.
- A véghasználattal érintett erdőrészekben hagyásfa csoportok kijelölése szükséges, az élőfa készlet 5 %-áig.
- A gyérítések és véghasználatok során 5 m³/ha mértékig (az állomány átlagos átmérőjét elérő közép- vagy mellmagassági átmérőjű) álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása kívánatos.

A terv szerinti gazdálkodás mellett, a fenti előírások betartásával az élőhely kiterjedése nem csökken, szerkezete folyamatosan megújul. A hagyásfa csoportok és a holtfa biztosítják a jelölő élőhely biológiai sokféleségének megőrzését.

91H0 Pannon molyhos tölgyesek (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

Ez az élőhely két eltérő élőhely típust foglal magába, a mész- és melegkedvelő tölgyeseket és a molyhos tölgyes bokorerdőket. Meleg, délies kitettséű lejtőkön, hegyorrokon, hegylábi részeken alakulnak ki, összefüggő állományokat is alkothatnak. Sokféle alapkőzeten előfordulhatnak (de legjellemzőbbek meszes alapkőzeten), talajuk általában sekély, valamilyen közethatású, vagy sziklás-köves váztalaj. A vizsgált területen előforduló társulások *Ceraso mahaleb-Quercetum pubescentis* (Sarjmeggyes bokorerdő) és *Corno-Quercetum pubescentis* (Melegkedvelő tölgyes).

Jellemzően erdőgazdálkodást nem folytatnak az élőhelyen, talajvédelmi erdőként érintetlenül maradnak, azonban néhány fakitermeléssel érintett erdőrészlet kisebb részterületén (foltján) előfordul az élőhely.

Védelmi intézkedések:

- Állományaik érintetlenül hagyandók (kivéve az idegenhonos fafajok – különösen az akác - eltávolítását).
- Az érintett erdőrészletekben a molyhos tölgyes foltok kijelölendők és véderdőként kezelendők.

9110 * Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus* spp.) (HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

Ez az élőhely kisebb foltokban fordul elő. Az erdőgazdálkodással jellemzően nem érintett élőhely. Az erdészeti beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- Állományrészek megőrzése (invazív fafajok eltávolításával) és a faanyag közelítésének tilalma vegetációs időszakban, illetve kíméletes (pl. darabolt fa lovas fogattal) közelítés.

91M0 Pannon cseres-tölgyesek (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

A Magyar Középhegységben és a dombvidékeken 250–450 (kivételesen 600) m tengerszint feletti magasságoknál alakulnak ki kiterjedt és idős korukban jól záródó, jó növekedésű klímazonális állományai. A legkülönbözőbb alapközeteken előfordul, általában mély, közömbös kémhatású vagy enyhén savanyú talajokon, többnyire barna erdőtalajon.

Az erdőgazdálkodással jellemzően érintett élőhely. Az erdészeti beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- Felújításuk kizárólag fokozatos felújító vágással, természetes mageredetű erdőfelújítással történik, vegetációs időn kívül, az odvas, böhöncös egyedek visszahagyásával.

A terv szerinti erdőgazdálkodással érintett jelölő fajok Erdei élőhely-típusokhoz kötődő jelölő növényfaj

Janka-tarsóka (Thlapsi jankae) (HUBN20002, HUBN20005)

Nyílt erdők, írtásrétek, lejtőssztyepprétek, löszgyepek, hegyi rétek növénye. A vizsgálati területen hegyi rétek szárazabb részein jelenik meg nagyobb egyedszámban. Évelő faj, mely az élőhelye becserjésedését is viszonylag jól tűri. Az erdőgazdálkodás során a faanyag közelítése, készletezése veszélyezteteti, és mivel az áttelelő képlet a föld felszínén helyezkedik el, ezért a veszélyeztetés a fagyott talaj mellett is fennáll. Az erdészeti beavatkozások hatásának minimálisra csökkentése érdekében *előírt védelmi intézkedések*:

- A közelítés, készletezés az élőhelyén nem végezhető.

Erdei élőhely-típusokhoz kötődő jelölő állatfajok Gerinctelenek

Havasi cincér (Rosalia alpina) (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005)

Védett, kiemelt közösségi jelentőségű faj. Főként az Északi-középhegységben és a Dunántúlon fordul elő, újabb adata (2008) a Budai-hegységből is van. Lárva bükkel elhalt, de még lábon álló törzsében, illetve az élő fák vastag, elhalt ágáiban a kéreg alatt, majd a fatestben fejlődik, csak olyan helyeken, ahol a fát napsütés éri (pl. zárt erdőkben a felső lombkoronaszintben). Általában csak a már 50 év feletti erdőállományokban fordul elő, ahol 1-2 éves holt bükkfák találhatók (törzsmérő a földtől 1 méterre legalább 25 cm körüli).

Veszélyeztető tényezők: elhalt, beteg vagy sérült fatörzsek eltávolítása, a faállományban kiterjedt homogén korcsoport kialakítása, bükks állományok helyén tájidegen fajokból álló erdőtelepítés.

Kiemelendő probléma: a faj viszonylag frissen elhalt fákba/farészekbe rakja petéit, ezért a fakitermelés után a farakások helyszínen hagyása a rajzás időszakáig, mintegy ökológiai csapdaként működik. A havasi cincér rajzási időszaka június-augusztus, ha ekkor a téli, tavaszi időszakban kitermelt fák még a területen találhatók, akkor a petéző nőstények az elszállítandó fatörzsekbe fognak petézni. Az így lerakott peték, és ezáltal a következő nemzedék is gyakorlatilag megsemmisül. Ez igen erős állománycsökkenést okoz, főként ha rendszeresen ismétlődik egy adott élőhelyen. A faj érdekében a téli, valamint kora tavaszi időszakban kitermelt fák területéről történő elszállításáról legkésőbb májusig, de más xilofág fajok kímélése miatt még korábban is javasolt a kiszállítás.

Az erdőben kialakított kisebb lécek, ahol az elhalt ágakat, a lábon elhalt fák törzsét napfény érheti, kedvezőek a faj számára, valamint ismert előfordulási helyein az idős (50 év fölötti állományok) egy részének teljes kímélése, ezen állományok hosszútávú fennmaradásának, jelenlétének biztosítása.

Élőhelytípus (közösségi jelentőségű + egyéb), amelyhez előfordulása köthető: általában bükkösök (9130, 9110) és gyertyános tölgyesek (91G0), ahol viszonylag sok a bükk elegyfaként. Védelmi intézkedések, melyek az egyéb, holtfához kötődő jelölő fajokra előírt fakitermelési korlátozásokkal teljesülnek a terv végrehajtásakor:

- holtfa visszahagyása,
- hagyásfa,
- az átlagos vágásérettségi kor emelkedett az erdőtervezéskor,
- faanyag májusig történő kiszállítása az erdőből (ez gazdasági szempontból is szükséges, mivel a faanyag minősége romlik „befülled” a meleg évszakban)

Emlősök

(Dőlt betűtípussal jelezve azon site kódja, ahol a SDF-on a jelölő státuszra vonatkozóan még nem történt meg a változások frissítése.)

Közönséges hiúz (Lynx lynx) (HUBN20001, HUBN20002)

Fokozottan védett, közösségi jelentőségű, erősen veszélyeztetett ragadozó. A nyolcvanas évekig kipusztultnak hitt emlős egyedszáma nagyon lassú emelkedésbe kezdett. Előfordulása az Északi-középhegység területére korlátozódik. Fennmaradásának feltétele a hazai viszonyok között nagyon nevezhető, összefüggő, háborítatlan erdőségek jelenléte.

Veszélyeztető tényezők között első helyen az összefüggő erdős területek feldarabolódása, utakkal történő felszabdálása áll, de a huzamosabb és intenzív emberi jelenlét is okozhatja az egyedek elvándorlását az érintett területekről.

A hiúz jelenlétét alapvetően nem az erdőgazdálkodás befolyásolja. Az érintett terület utakkal már évszázadok óta be van hálózva. A magas turistaforgalma, üdülők, nyaralók és persze részben az erdőgazdálkodás miatt a faj zavartsága szinte folyamatos.

Védelmi intézkedések:

- szájalóerdők, illetve vegyes erdőszerkezet kialakítása
- érintetlen véderdők fenntartása

Nyugati piszdedenevér (*Barbastella barbastellus*) (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

Fokozottan védett, közösségi jelentőségű állatfaj. Hegyvidéki és dombsági összefüggő erdőkben él. Kedveli az idős tölgy-, gyertyán-, és vegyes állományú erdőket, ahol faodvakban található nyáron, de az állomány egy része télen is. A fentiek alapján elterjedési területén a fent nevezett állományú erdőkben az odvas fák meghagyása és lehetőleg összefüggő nagy kiterjedésű idős erdők fenntartása kívánatos. Mivel a faj egyedei a felrepedezett kéreg alatt is előszeretettel tanyáznak, az alkalmas és védendő odvas fák kijelölésénél szakember segítségét kell igénybe venni.

Veszélyeztető tényezők: az alkalmas odvakkal rendelkező (álló) fák eltávolítása, tarvágás és művelési ág váltás és növényvédőszeres, különösen rovarirtószeres nagy területre történő kijuttatása.

Védelmi intézkedések:

- odvas fák visszahagyása,
- fokozatos felújítóvágás
- hagyásfák
- az erdőgazdálkodásban rovarirtó szer használatára az élőhelyén nem kerül sor

Hosszúszárnyú denevér (*Miniopterus schreibersi*) (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005)

Fokozottan védett, közösségi jelentőségű denevér. A Bükkben, Zemplénben és a Szársomlyó-hegyen nagy, az Aggteleki-karszton, a Mátrában és Nagyharsány közelében kisebb állományai ismertek. Szálláshelyei kizárólag barlangokban és felhagyott bányajáratokban találhatóak. Éjszakai lepkékből, szúnyogokból, kisebb bogarakból, esetleg kérészekből, tegzesekből álló táplálékát közvetlenül a lombkorona-, illetve cserjeszint felett szerzi.

Veszélyeztető tényezői a telelő-, illetve szálláshelyein történő zavaráson kívül a zsákmányállatot jelentő rovar közösségek megváltozását, megfogyatkozását említhetjük. Így veszélyt jelenthet a növényvédőszeres, különösen rovarirtószeres nagy területre történő kijuttatása.

Védelmi intézkedések:

- az erdőgazdálkodásban rovarirtó szer használatára az élőhelyén nem kerül sor

Nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*) (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

Fokozottan védett, közösségi jelentőségű denevér. Az Északi-középhegységben, a Dunántúli-középhegységben és a Dél-Dunántúl hegyvidékein jelentős állományai találhatóak. Előnyben részesíti a melegebb tölgyeseket, gyertyános tölgyeseket, de a montán bükkösökig számos erdei társulásban előfordul. Kis tavak, dagonyák, égeressel kísért patakvölgyek közelségét kedveli. Elsősorban faodvakban tanyázik, de télen esetenként barlangokba is behúzódhat. Táplálkozásához összefüggő, kiterjedt erdőkre van szüksége, kerüli a nyílt területeket.

Veszélyeztető tényezők: az alkalmas odvakkal rendelkező (álló) fák eltávolítása, tarvágás és művelési ág váltás, a növényvédőszeres, különösen rovarirtószeres nagy területre történő kijuttatása.

Védelmi intézkedések:

- Elterjedési területén az odvas fák meghagyása
- idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák.
- az erdőgazdálkodásban rovarirtószert élőhelyén nem alkalmaznak.

Tavi denevér (*Myotis dasycneme*) (HUBN20001, HUBN20002)

Fokozottan védett, közösségi jelentőségű denevér. Sík és hegyvidékeken egyaránt előfordul, jelenléte elsősorban nagy folyók (Duna, Tisza, Dráva), ezek mellékfolyói (pl. Körösök, Maros) és nagy tavainkhoz köthető. Hegyvidékek (pl. Bükk, Mecsek) barlangjaiban, és nagyobb faodvakban telel. A megfelelő vízfelülethez közeli épület, faodú és földalatti üreg egyaránt fontos nyári búvóhelye lehet. Táplálékát a vízfelszín felett és a környező erdőkben szerzi.

Veszélyeztető tényezők az ártéri erdőkbe történő beavatkozások, fafaj cserék (a természetes fás vegetáció nemes nyaras és fűzes állományokra történő cseréje) az odvas, öreg fák kivágása, a növényvédőszeres, különösen rovarirtószeres nagy területre történő kijuttatása.

Védelmi intézkedések:

- Elterjedési területén az odvas fák meghagyása
- az erdőgazdálkodásban rovarirtószert élőhelyén nem alkalmaznak.

Kereknyergű patkósdenevér (*Rhinolophus euryale*) (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

Fokozottan védett, közösségi jelentőségű denevér. Kolóniai már csak az Északi-középhegységben és a Gerecsében találhatóak meg. Barlangi faj. Éjszakai lepkékből, szúnyogokból, kisebb bogarakból álló táplálékát a pihenőhely közelében, közvetlenül a lombkorona-, illetve cserjeszint felett szerzi.

Veszélyeztető tényezői a telelő-, illetve szálláshelyein történő zavaráson kívül a zsákmányállatot jelentő rovar közösségek megváltozását, megfogyatkozását említhetjük. Így veszélyt jelenthet a növényvédőszeres, különösen rovarirtószeres nagy területre történő kijuttatása.

Védelmi intézkedések:

- az erdőgazdálkodásban rovarirtószert élőhelyén nem alkalmaznak.

Nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*) (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005)

Fokozottan védett, közösségi jelentőségű denevér. Az Északi-középhegységben, a Mecsekben és szaporodási időszakban az Alföld keleti részén fordul elő. Épületlakó faj, barlangokban, vagy bányajaratokban telel. Erdei tisztásokon, ligetes területeken, legelőkön vadászik.

Veszélyeztető tényezői elsősorban a nyári, illetve a téli szálláshelyeik állapotával kapcsolatosak. További veszélyt jelenthet a növényvédőszeres, különösen rovarirtószeres nagy területre történő kijuttatása.

Védelmi intézkedések:

- az erdőgazdálkodásban rovarirtószert élőhelyén nem alkalmaznak.

Kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*) (HUBN20001, HUBN20002, HUBN20005, HUBN20007)

Védett, közösségi jelentőségű denevérfaj. Erősen hegyvidékeinkhez kötődő faj. Nyáron épületekben és földalatti üregekben egyaránt meghúzódik, a telet barlangokban, bányajaratokban, vagy pincékben tölti. Kedveli a mozaikos tájat, a sövényekkel, facsoportokkal szabdaltnak extenzív mezőgazdasági területeket, gyümölcsösöket. Az erdőgazdálkodás által szabdaltnak területek tehát kedvezőek számára.

Veszélyeztető tényezők közül a nyári és téli búvóhelyet érintő beavatkozások a legjelentősebbek, de az öreg gyümölcsösök, parkok, erdőszegélyek vegyszerezése, felszámolása, az intenzív mezőgazdasági művelés szintén hozzájárul állományuk csökkenéséhez.

Védelmi intézkedések:

- az erdőgazdálkodásban rovarirtószert élőhelyén nem alkalmaznak.

4.3. Hatásvizsgálati mátrix azokra a jelölő élőhelyekre, melyek az erdőgazdálkodás tervelőírásai alapján érintettek

HUBN20001 Bükk-fennsík és a Lök-völgy

EU kód	Jelölő élőhely neve	Jelölő élőhelyet érintő erdőgazdálkodási tevékenység	Intézkedés, amellyel a gazdálkodás jelentős hatása elkerülhető
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	Közelítés	Kímélete a közelítés, készletezés során. Vegetációs időn kívül, fagyott talajon végzett fakitermelés.
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	Közelítés, szállítás	Kímélete a közelítés, készletezés során. Erdőszegély kímélendő.
9130	Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)	Fakitermelés, közelítés	Nevelővágások során őshonos kísérő fajok kímélete. Erdőszegély fenntartása. A gyérítések és véghasználatok során 5 m ³ /ha álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. Az élőhelyen 5 % hagyásfa csoport kijelölése. Idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók.
9180	* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői	Fakitermelés	Hagyásfa csoportként visszahagyandó.
91G0	* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraea</i> -val és <i>Carpinus betulus</i> -szal	Fakitermelés, közelítés	Az erdőfelújításuk csak fokozatos felújítógáshoz kapcsolódó természetes mageredetű, vagy - nagyobb gyertyán elegyarány esetén - mesterséges kiegészítéssel kerültek tervezésre. Nevelővágások során a honos kísérőfajok kímélete. Idegenhonos fa- és cserjefajok eltávolítása. Az állománysegélyek, cserje-szint kímélete. Idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók. Hagyásfa csoportok kijelölése. Álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
91H0	* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel	Fakitermelés	Állományaik érintetlenül hagyandók (kivéve az idegenhonos fajok eltávolítását). A fakitermeléssel érintett erdőrészekben a molyhos tölgyes foltok kijelölendők és véderdőként kezelendők.
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	Fakitermelés	Felújításuk kizárólag fokozatos felújító vágással, természetes mageredetű erdőfelújítással történik. Fakitermelés vegetációs időn kívül, az odvas, böhöncös egyedek visszahagyásával.

EU kód	Jelölő élőhely neve	Jelölő élőhelyet érintő erdőgazdálkodási tevékenység	Intézkedés, amellyel a gazdálkodás jelentős hatása elkerülhető
6210	Meszes alapkőzetű félttermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (Festuco-Brometalia)	Készletezés, szállítás	Az élőhely elkerülése az erdőgazdálkodás során.
6230	* Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein	Fakitermelés, közelítés, készletezés, szállítás	Az állományok fakitermeléssel, közelítéssel, készletezéssel nem érinthetők.
6240	Szubpannon sztyeppék	Közelítés	Az erdőrészekben előforduló kisebb foltokat a környező szegéllyel érintetlenül kell hagyni.
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	Közelítés	Kímélete a közelítés, készletezés során. Vegetációs időn kívül, fagyott talajon végzett fakitermelés.
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	Közelítés, szállítás	Kímélete a közelítés, készletezés során. Erdőszegély kímélendő.
9110	Mészkerülő bükkösök	Fakitermelés	A gyérítések és véghasználatok során 5 m ³ /ha mértékig álló és fekvő holtfa visszahagyandó. Az élőhelyen 5 % hagyásfa csoport kijelölése. Odvas, böhöncös idős faegyedek visszahagyandók.
9130	Szubmontán és montán bükkösök (Asperulo-Fagetum)	Fakitermelés, közelítés	Nevelővágások során őshonos kísérő fafajok kímélete. Erdőszegély fenntartása. A gyérítések és véghasználatok során 5 m ³ /ha álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. Az élőhelyen 5 % hagyásfa csoport kijelölése. Idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók.
9180	* Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői	Fakitermelés	Hagyásfa csoportként visszahagyandó.
91E0	* Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	Fakitermelés, közelítés	Fakitermelés során érintetlenül hagyandó, közelítés során kímélendő.

EU kód	Jelölő élőhely neve	Jelölő élőhelyet érintő erdőgazdálkodási tevékenység	Intézkedés, amellyel a gazdálkodás jelentős hatása elkerülhető
91G0	* Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal	Fakitermelés, közelítés	Az erdőfelújításuk csak fokozatos felújítóvágáshoz kapcsolódó természetes mageredetű, vagy - nagyobb gyertyán elegyarány esetén - mesterséges kiegészítéssel kerültek tervezésre. Nevelővágások során a honos kísérőfajok kímélete. Idegenhonos fa- és cserjefajok eltávolítása. Az állományszegélyek, cserjeszint kímélete. Idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók. Hagyásfa csoportok kijelölése. Álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
91H0	* Pannon molyhos tölgyesek Quercus pubescensszel	Fakitermelés	Állományaik érintetlenül hagyandók (kivéve az idegenhonos fafajok eltávolítását). A fakitermeléssel érintett erdőrészekben a molyhos tölgyes foltok kijelölendők és véderdőként kezelendők.
91I0	* Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)	Fakitermelés, közelítés	Állományaik hagyásfa csoportként érintetlenül hagyandók (kivéve az inváziós fafajok eltávolítását). A faanyag közelítése kíméletes módon és vegetációs időn kívül.
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	Fakitermelés	Felújításuk kizárólag fokozatos felújító vágással, természetes mageredetű erdőfelújítással történik. Fakitermelés vegetációs időn kívül, az odvas, böhöncös egyedek visszahagyásával.

HUBN20005 Kisgyőri Ásottfa-tető-Csókás-völgy

EU kód	Jelölő élőhely neve	Jelölő élőhelyet érintő erdőgazdálkodási tevékenység	Intézkedés, amellyel a gazdálkodás jelentős hatása elkerülhető
40A0	* Szubkontinentális peripannon cserjések	Cserjeírtás, fakitermelés, közelítés, szállítás	Az adott erdőszegélyek, tisztások kímélete a fakitermelés során.
6240	Szubpannon sztyeppék	Közelítés	Az erdőrészekben előforduló kisebb foltokat a környező szegéllyel érintetlenül kell hagyni.
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	Közelítés	Kímélete a közelítés, készletezés során. Vegetációs időn kívül, fagyott talajon végzett fakitermelés.
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	Közelítés, szállítás	Kímélete a közelítés, készletezés során. Erdőszegély kímélendő.
9110	Mészkerülő bükkösök	Fakitermelés	A gyérítések és véghasználatok során 5 m ³ /ha mértékig álló és fekvő holtfa visszahagyandó. Az élőhelyen 5 % hagyásfa csoport kijelölése. Odvas, böhöncös idős faegyedek visszahagyandók.
9130	Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)	Fakitermelés, közelítés	Nevelővágások során őshonos kísérő fafajok kímélete. Erdőszegély fenntartása. A gyérítések és véghasználatok során 5 m ³ /ha álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. Az élőhelyen 5 % hagyásfa csoport kijelölése. Idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók.
9150	A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	Fakitermelés	Hagyásfa csoportként visszahagyandó. Idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók.
9180	* Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői	Fakitermelés	Hagyásfa csoportként visszahagyandó.

EU kód	Jelölő élőhely neve	Jelölő élőhelyet érintő erdőgazdálkodási tevékenység	Intézkedés, amellyel a gazdálkodás jelentős hatása elkerülhető
91G0	* Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal	Fakitermelés, közelítés	Az erdőfelújításuk csak fokozatos felújítóvágáshoz kapcsolódó természetes mageredetű, vagy - nagyobb gyertyán elegyarány esetén - mesterséges kiegészítéssel kerültek tervezésre. Nevelővágások során a honos kísérőfajok kímélete. Idegenhonos fa- és cserjefajok eltávolítása. Az állományszegélyek, cserjeszint kímélete. Idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók. Hagyásfa csoportok kijelölése. Álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
91H0	* Pannon molyhos tölgyesek Quercus pubescensszel	Fakitermelés	Állományaik érintetlenül hagyandók (kivéve az idegenhonos fafajok eltávolítását). A fakitermeléssel érintett erdőrészekben a molyhos tölgyes foltok kijelölendők és véderdőként kezelendők.
91I0	* Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)	Fakitermelés, közelítés	Állományaik hagyásfa csoportként érintetlenül hagyandók (kivéve az inváziós fafajok eltávolítását). A faanyag közelítése kíméletes módon és vegetációs időn kívül.
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	Fakitermelés	Felújításuk kizárólag fokozatos felújító vágással, természetes mageredetű erdőfelújítással történik. Fakitermelés vegetációs időn kívül, az odvas, böhöncös egyedek visszahagyásával.

EU kód	Jelölő élőhely neve	Jelölő élőhelyet érintő erdőgazdálkodási tevékenység	Intézkedés, amellyel a gazdálkodás jelentős hatása elkerülhető
40A0	* Szubkontinentális peripannon cserjések	Cserjeírtás, fakitermelés, közelítés, szállítás	Az adott erdőszegélyek, tisztások kímélete a fakitermelés során.
6230	* Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein	Fakitermelés, közelítés, készletezés, szállítás	Az állományok fakitermeléssel, közelítéssel, készletezéssel nem érinthetők.
6240	Szubpannon sztyeppék	Közelítés	Az erdőrészekben előforduló kisebb foltokat a környező szegéllyel érintetlenül kell hagyni.
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	Közelítés, szállítás	Kímélete a közelítés, készletezés során. Erdőszegély kímélendő.
91E0	* Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	Fakitermelés, közelítés	Fakitermelés során érintetlenül hagyandó, közelítés során kímélendő.
91G0	* Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraea</i> -val és <i>Carpinus betulus</i> -szal	Fakitermelés, közelítés	Az erdőfelújításuk csak fokozatos felújítóvágáshoz kapcsolódó természetes mageredetű, vagy -nagyobb gyertyán elegyarány esetén - mesterséges kiegészítéssel kerültek tervezésre. Nevelővágások során a honos kisérfajok kímélete. Idegenhonos fa- és cserjefajok eltávolítása. Az állományszegélyek, cserjeszint kímélete. Idős, odvas, böhöncös faegyedek visszahagyandók. Hagyásfa csoportok kijelölése. Álló és fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.
91H0	* Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szal	Fakitermelés	Állományaik érintetlenül hagyandók (kivéve az idegenhonos fafajok eltávolítását). A fakitermeléssel érintett erdőrészekben a molyhos tölgyes foltok kijelölendők és véderdőként kezelendők.

EU kód	Jelölő élőhely neve	Jelölő élőhelyet érintő erdőgazdálkodási tevékenység	Intézkedés, amellyel a gazdálkodás jelentős hatása elkerülhető
91I0	91I0 * Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (Quercus spp.)	Fakitermelés, közelítés	Állományaik hagyásfa csoportként érintetlenül hagyandók (kivéve az inváziós fafajok eltávolítását). A faanyag közelítése kíméletes módon és vegetációs időn kívül.
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	Fakitermelés	Felújításuk kizárólag fokozatos felújító vágással, természetes mageredetű erdőfelújítással történik. Fakitermelés vegetációs időn kívül, az odvas, böhöncös egyedek visszahagyásával.

*A kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok *-al jelezve.*

4.4. Hatásvizsgálati mátrix azokra a jelölő fajokra, melyek az erdőgazdálkodás tervelőirásai alapján érintettek

HUBN10003 Bükk-hegység és peremterületei

Jelölő faj neve	Jelölő faj kötődése	Intézkedés, hogy a gazdálkodás hatása ne legyen jelentős
Parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	Idős, nagy kiterjedésű zárt állományokban	Fészkek körül kb. 200 méter sugarú védőzóna érintetlenül hagyandó. Időbeni korlátozás a fészkek körüli 500 m sugarú körön belül február 1. és augusztus 15. között.
Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	fészkelés: zavarástól mentes erdőállományok táplálkozóterület: nyílt, napos, facsoportokkal és bozótosokkal ritkán benőtt vidék	Fészkelőhely körül 200 méter sugarú körben visszahagyandó védőzóna kerül kijelölésre, időbeni korlátozás a fészkek körüli 300 m sugarú körön belül március 15. és augusztus 31. között.
Kék galamb (<i>Columba oenas</i>)	nagyméretű odvas bükkfák	Idős facsoportok hagyásfa csoportként történő visszahagyása, különös tekintettel az odvas fák és az odvas, korhadó, törött, elszáradt törzsek kíméletére. Revírfoglalási, költési és utódnevelési időszakban (március 15. – július 15.) időbeni korlátozás.
Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	idős bükkösök	Idős facsoportok hagyásfa csoportként történő visszahagyása, különös tekintettel az odvas fák és az odvas, korhadó, törött, elszáradt törzsek kíméletére. Fészkelőhely körül 400 m sugarú körben őshonos fafajú száradék visszahagyása. Revírfoglalási, költési és utódnevelési időszakban (március 15. – július 15.) időbeni korlátozás.
Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos medius</i>)	idős tölgyesek	Idős facsoportok hagyásfa csoportként történő visszahagyása, különös tekintettel az odvas fák és az odvas, korhadó, törött, elszáradt törzsek kíméletére. Revírfoglalási, költési és utódnevelési időszakban (március 15. – július 15.) időbeni korlátozás.
Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	idős lombhullató erdők	Idős facsoportok hagyásfa csoportként történő visszahagyása, különös tekintettel az odvas fák és az odvas, korhadó, törött, elszáradt törzsek kíméletére. Revírfoglalási, költési és utódnevelési időszakban (március 15. – július 15.) időbeni korlátozás.
Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i> .)	álló holtfa	Holtfa és odvas fa visszahagyás.
Uráli bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	idős bükkös	Fészkek körül kb. 100 méter sugarú védőzóna érintetlenül hagyandó. A fészkelés sikere érdekében 200 m sugarú körben a revírfoglalási, költési, utódnevelési időszakban (február 1. – június 15.) időbeni korlátozás.

Jelölő faj neve	Jelölő faj kötődése	Intézkedés, hogy a gazdálkodás hatása ne legyen jelentős
* Havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)	bükk elhalt, de még lábon álló törzsei	Holtfa visszahagyása. Hagyásfák. Az átlagos vágásérettségi kor emelkedett az erdőtervezéskor. A faanyag májusig történő kiszállítása az erdőből.
Közönséges hiúz (<i>Lynx lynx</i>)	összefüggő erdős területek	Szállaló erdők kialakítása, érintetlen véderdők fenntartása.
Nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	idős tölgy, gyertyán állományú erdők odvas fái	Odvas fák visszahagyása. Fokozatos felújítóvágás. Idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Hosszúszárnyú denevér (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	erdei rovarok	Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	kiterjedt erdők faodvai	Odvas fák visszahagyása. Fokozatos felújítóvágás. Idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Tavi denevér (<i>Myotis dasycneme</i>)	vízfelülethez közeli faodú	Elterjedési területén az odvas fák meghagyása. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Kereknyergű patkósdenevér (<i>Rhinolophus euryale</i>)	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Nagy patkósdenevér (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Vízfolyások környékének kímélete. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Vízfolyások környékének kímélete. Rovarirtó szer használatának mellőzése.

A kiemelt közösségi jelentőségű faj *-al jelezve.

Jelölő faj neve	Jelölő faj kötődése	Intézkedés, hogy a gazdálkodás hatása ne legyen jelentős
Janka-tarsóka <i>Thlapsi jankae</i>	hegyi rétek szárazabb része	Az élőhelyül szolgáló réten a közelítés, készletezés tilalma.
* Havasi cincér <i>(Rosalia alpina)</i>	bükk elhalt, de még lábon álló törzsei	Holtfa visszahagyása. Hagyásfák. Az átlagos vágásérettségi kor emelkedett az erdőtervezéskor. A faanyag májusig történő kiszállítása az erdőből.
Közönséges hiúz <i>(Lynx lynx)</i>	összefüggő erdős területek	Szállaló erdők kialakítása, érintetlen véderdők fenntartása.
Nyugati piszedenevér <i>(Barbastella barbastellus)</i>	idős tölgy, gyertyán állományú erdők odvas fáai	Odvas fák visszahagyása. Fokozatos felújítóvágás. Idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Hosszúszárnyú denevér <i>(Miniopterus schreibersi)</i>	erdei rovarok	Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Nagyfülű denevér <i>(Myotis bechsteini)</i>	kiterjedt erdők faodvai	Odvas fák visszahagyása. Fokozatos felújítóvágás. Idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Tavi denevér <i>(Myotis dasycneme)</i>	vízfelülethez közeli faodú	Elterjedési területén az odvas fák meghagyása. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Kereknyergű patkósdenevér <i>(Rhinolophus euryale)</i>	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Nagy patkósdenevér <i>(Rhinolophus ferrumequinum)</i>	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Vízfolyások környékének kímélete. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Kis patkósdenevér <i>(Rhinolophus hipposideros)</i>	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Vízfolyások környékének kímélete. Rovarirtó szer használatának mellőzése.

SDF frissítésre váró jelölő faj dőlt betűvel jelezve

A kiemelt közösségi jelentőségű faj *-al jelezve.

Jelölő faj neve	Jelölő faj kötődése	Intézkedés, hogy a gazdálkodás hatása ne legyen jelentős
Janka-tarsóka <i>Thlapsi jankae</i>	hegyi rétek szárazabb része	Az élőhelyül szolgáló réten a közelítés, készletezés tilalma.
* Havasi cincér <i>(Rosalia alpina)</i>	bükk elhalt, de még lábon álló törzsei	Holtfa visszahagyása. Hagyásfák. Az átlagos vágásérettségi kor emelkedett az erdőtervezéskor. A faanyag májusig történő kiszállítása az erdőből.
Nyugati piszedenevér <i>(Barbastella barbastellus)</i>	idős tölgy, gyertyán állományú erdők odvas fái	Odvas fák visszahagyása. Fokozatos felújítóvágás. Idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Hosszúszárnyú denevér <i>(Miniopterus schreibersi)</i>	erdei rovarok	Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Nagyfülű denevér <i>(Myotis bechsteini)</i>	kiterjedt erdők faodvai	Odvas fák visszahagyása. Fokozatos felújítóvágás. Idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Kereknyergű patkósdenevér <i>(Rhinolophus euryale)</i>	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Nagy patkósdenevér <i>(Rhinolophus ferrumequinum)</i>	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Vízfolyások környékének kímélete. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Kis patkósdenevér <i>(Rhinolophus hipposideros)</i>	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Vízfolyások környékének kímélete. Rovarirtó szer használatának mellőzése.

SDF frissítésre váró jelölő faj dőlt betűvel jelezve

A kiemelt közösségi jelentőségű faj *-al jelezve.

Jelölő faj neve	Jelölő faj kötődése	Intézkedés, hogy a gazdálkodás hatása ne legyen jelentős
Nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	idős tölgy, gyertyán állományú erdők odvas fáit	Odvas fák visszahagyása. Fokozatos felújítógázás. Idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	kiterjedt erdők faodvai	Odvas fák visszahagyása. Fokozatos felújítógázás. Idős erdők fenntartása: véderdők, hagyásfák. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Kereknyergű patkósdenevér (<i>Rhinolophus euryale</i>)	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Rovarirtó szer használatának mellőzése.
Kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	természetszerű erdők	Tájidegen fafajú erdők visszaszorítása. Vízfolyások környékének kímélete. Rovarirtó szer használatának mellőzése.

SDF frissítésre váró jelölő faj dőlt betűvel jelezve

A kiemelt közösségi jelentőségű faj *-al jelezve.

Miskolc, 2014. december 9.

Bényei Sándor
osztályvezető

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

ERDÉSZETI IGAZGATÓSÁGA

Nyilatkozat

a Dél-Bükki Erdőtervezési Körzetben jóváhagyott erdőtervekben az erdőgazdálkodásra vonatkozóan megállapított előírásoknak a Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003), a Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN20001), a Hór-völgy és Déli-Bükk (HUBN20002), a Kisgyőri Ásottfa-tető-Csókás-völgy (HUBN20005), továbbá a Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (HUBN20007) Natura 2000 területre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és fajok (állat- és növényfajok) természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak vizsgálatáról.

Az Erdőtervezési Körzetben található, vizsgált Natura 2000 terület

kódja	Natura 2000 terület neve	státusza	érintett terület (ha)	érintett NPI ¹
HUBN10003	Bükk-hegység és peremterületei	KMT	10943,13	Bükki NPI
HUBN20001	Bükk-fennsík és a Lök-völgy	KJTM	1010,57	Bükki NPI
HUBN20002	Hór-völgy és Déli-Bükk	KJTM	2165,95	Bükki NPI
HUBN20005	Kisgyőr Ásottfa-tető-Csókás-völgy	KJTM	1931,54	Bükki NPI
HUBN20007	Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy	KJTM	72,32	Bükki NPI

KMT: különleges madárvédelmi terület; érintett terület az Országos Erdőállomány Adattár (továbbiakban: Adattár) alapján

KJTM: különleges jelentőségű természetmegőrzési terület; érintett terület az Adattár alapján

Az erdőgazdálkodásra vonatkozóan a 63572/44/2007., XXIV/1131/1/2010., 63572/54/2007. és XXIV/1131/24/2010. számon jóváhagyott erdőtervekben megállapított előírásoknak a Dél-Bükki Erdőtervezési Körzet területén található Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003), a Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN20001), a Hór-völgy és Déli-Bükk (HUBN20002), a Kisgyőri Ásottfa-tető-Csókás-völgy (HUBN20005), továbbá a Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy (HUBN20007) Natura 2000 területre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és fajok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak értékeléséről készült elővizsgálati dokumentáció alapján megállapítható, hogy

¹A 275/2004. Korm. rendelet mellékleteiben rögzített működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság.

a körzeti erdőterv szerinti erdőgazdálkodásra vonatkozó előírások jelentős kedvezőtlen hatása nem állapítható meg a felsorolásra került Natura 2000 területek vonatkozásában a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok természetvédelmi helyzetére, ezért az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi területekről szóló 275/2004. (X. 8) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdés, és a 11/2010. (II.4.) FVM rendelet 10. § szerint részletes hatásbecslés elkészítése nem szükséges.

Dátum: Miskolc, 2014. december 10.

